

2023-
2024

Schoolveiligheidsplan

Basisschool De Sprong

Inhoudsopgave

1	Gegevens	3
2	Inleiding	4
3	Doelstellingen	5
4	Preventief beleid.....	6
5	Curatief beleid	7
6	Registratie en evaluatie	9
7	Inzicht	10
8	Scheppen van voorwaarden.....	11
9	Pedagogisch handelen	12
10	Signaleren en effectief handelen.....	13
11	Bijlagen	14
11.1	Protocol fysiek, verbaal en psychisch geweld en agressie	15
11.2	Protocol discriminatie	17
11.3	Protocol seksuele intimidatie	18
11.4	Gedrags- en pestprotocol	20
11.5	Veilig internetgebruik, cyberpesten en social media	35
11.6	Registratieformulier pesten, agressie en geweld, discriminatie en seksuele intimidatie	38
11.7	Intentieverklaring	40
11.8	Protocol schorsing en verwijdering van leerlingen	41
	Protocol Schorsen en Verwijderen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
	Schorsen	41
	Verwijdering (voorgoed).....	41
	Schorsing - stapsgewijs	44
	Verwijderen - stapsgewijs	45
11.9	Beleidsplan en protocol ongevallenregistratie	47
11.10	Privacyregeling	55
11.11	Protocol vernielingen	58
11.12	Protocol opvang personeel en leerlingen bij ernstige incidenten	59

1 Gegevens

Gegevens stichting

Optimus Primair Onderwijs

College van bestuur : Harrie van de Ven en Monique Donders

Adres : Stoofweg 2, 5361 HZ Grave

Telefoon: : 0485-318910

Website : www.optimusonderwijs.nl

Email : info@optimusonderwijs.nl

Gegevens basisschool

Bs. De Sprong

Adres : Lindenplein 17, 5446 AV Wanroij

Telefoon : 0485-470886

Website : www.bsdesprong.nl

Email : directie.desprong@optimusonderwijs.nl

Management

Schoolleider : Céline Ploeger

Datum vaststelling en ondertekening

Schoolleider

Céline Ploeger

Voorzitter MR

Iris Janssen (De Sprong)

Voorzitter bestuur

Harrie van de Ven

2 Inleiding

Per 1 augustus 2015 ging de Wet Sociale Veiligheid op scholen in. Die wet verplicht schoolbesturen om te zorgen voor sociale veiligheid op hun scholen. De nieuwe wet heeft als doel kinderen en jongeren veilig op te laten groeien en geeft de taken en verantwoordelijkheden voor scholen en leerkrachten aan. Een sociaal veilige school heeft beleid vertaald naar concrete acties op de volgende 6 onderwerpen:

Gezamenlijk ontwikkelde en gekende visie, kernwaarden, doelen, regels en afspraken
Inzicht in veiligheidsbeleving, incidenten en mogelijke risico's; audits en monitoring
Scheppen van voorwaarden, beleggen van taken, samenwerken met partners buiten de school
Positief pedagogisch handelen; ondersteunende houding, voorbeeldgedrag, verbindende relaties
Preventieve activiteiten en programma's in de school, gericht op leerlingen, ouders en personeel
Signaleren en effectief handelen bij signalen, grensoverschrijdend gedrag en incidenten door leerlingen, ouders en personeel.

Met de aanpassing van de onderwijswetten heeft Stichting Primair Onderwijs Optimus, als het bevoegd gezag van de school, de plicht gekregen om zorg te dragen voor de veiligheid op school. Waarbij het bevoegd gezag in ieder geval:

Een gedegen arbobeleid voert;

De veiligheid van leerlingen op school monitort met een instrument dat een representatief en actueel beeld geeft;

Er zorg voor draagt dat ten minste de volgende taken belegd zijn:

Het coördineren van het beleid in het kader van het tegengaan van pesten;

Het fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten

Visie

“De visie van Stichting Primair Onderwijs Optimus is dat de bij de stichting aangesloten scholen voortdurend serieus aandacht geven aan het realiseren van een veilig schoolklimaat en aan het voorkomen, herkennen en aanpakken van grensoverschrijdend gedrag.

Als organisatie blijven wij kritisch naar onszelf kijken, en zorgen wij ervoor dat elk incident leidt tot verkleining van de kans op nieuw grensoverschrijdend gedrag. Wij doen dit in een cultuur waarin zowel leerlingen als medewerkers aan het denken worden gezet over hun houding en handelen en waarin hier open over wordt gecommuniceerd. Dit vertaalt zich in betrokkenheid op elkaar in een omgeving waar iedereen binnen de gestelde normen zichzelf durft en kan zijn. Een gemeenschap zoals omschreven is voor onze scholen de basis en het fundament voor sociaal emotionele en cognitieve ontwikkeling. Veiligheid is verbonden aan het sterk pedagogisch klimaat van onze scholen en hiermee wordt geïnvesteerd in de betrokkenheid en het stimuleren van de ontwikkeling van de leerlingen. Deze visie loopt als een rode draad door onze gehele organisatie.”

Wanroij, juli 2023

Celine Ploeger

Schoolleider

3 Doelstellingen

Basisschool De Sprong streeft naar een veilige leer- en werkomgeving, kortom een veilige school. Het beleid dat hiertoe gevoerd wordt, is een ontwikkeling die gestoeld is op het besef dat versterking van dit beleid ten goede komt aan de ontwikkeling en het welbevinden van alle leerlingen en het welbevinden van het personeel.

Iedereen die werkzaamheden verricht voor De Sprong, dan wel onderwijs volgt of anderszins deel uitmaakt van de gemeenschap, wordt geacht zich te onthouden van elke vorm van ongewenst gedrag.

- De Sprong neemt preventieve en curatieve maatregelen om ongewenst gedrag te voorkomen en te bestrijden. Onder ongewenst gedrag wordt verstaan elke vorm van (seksuele) intimidatie, racisme, discriminatie, agressie en geweld.
- Personeel en ouders worden o.a. in de schoolgids geïnformeerd over het beleidsplan en de protocollen. Door de leerkrachten worden de gedragsregels regelmatig met de leerlingen besproken.
- Aan iedere leerling wordt de zorg en aandacht geboden die nodig is om zich zo optimaal mogelijk te kunnen ontwikkelen.

Deze doelstellingen worden gerealiseerd door het proactief uitdragen van het streven naar een veilige leer-en werkomgeving binnen onze scholen, onder andere door passende activiteiten uit te voeren. Deze activiteiten zijn gebaseerd op de volgende onderdelen:

- Preventief beleid, ter voorkoming van incidenten
- Curatief beleid, ter voorkoming van verdere escalatie bij incidenten
- Registratie en evaluatie (ongevallenregistratie met jaarlijkse evaluatie preventiemedewerker)

4 Preventief beleid

Basisschool De Sprong neemt maatregelen om agressie, geweld en seksuele intimidatie tegen te gaan en hiertoe worden de volgende activiteiten ondernomen:

- Middels vragenlijsten worden gevoelens van veiligheid jaarlijks geïnventariseerd bij personeel, leerlingen en ouders middels de sociale veiligheidsmonitor vanuit het programma Kiva.
- Er zijn schoolregels en groepsregels opgesteld en deze worden door alle personeelsleden consequent gehandhaafd.
- Er is een incidentenregistratie. Deze incidentenregistratie wordt toegepast en jaarlijks geanalyseerd.
- Personeel, leerlingen en ouders worden geïnformeerd over geldende gedragsregels. Deze regels worden kenbaar gemaakt via de website.

Daarnaast wordt agressie, geweld en seksuele intimidatie aan de orde gesteld:

- Tijdens individuele gesprekken met ouder / medewerkers (bij incidenten);
- Tijdens teamvergaderingen;
- Tijdens het managementoverleg;
- Tijdens bestuursoverleg;
- In overleggen met en van de medezeggenschapsraden;
- In de Risico-Inventarisatie & -Evaluatie (RI&E) en plan van aanpak hiervan.

5 Curatief beleid

Om adequaat te kunnen handelen naar aanleiding van incidenten en om escalatie te voorkomen wordt iedereen die betrokken of geconfronteerd is met agressie en geweld, door de school afdoende hulp en begeleiding geboden. De Sprong heeft hiervoor de volgende maatregelen doorgevoerd:

- Er is een protocol voor opvang bij ernstige incidenten (zie 10.12);
- Er is een protocol voor melding (dreigen met) agressie en/of geweld (verbaal en fysiek) of seksuele intimidatie opgesteld (zie 10.1 en 10.3);
- Er is een procedure voor schorsing en verwijdering van leerlingen vastgesteld (zie 10.8);
- Schorsing van personeel vindt plaats conform het geldende rechtspositiebesluit voor onderwijspersoneel (RPBO);
- Voor ernstige incidenten zijn er vertrouwenspersonen aanwezig;
- Er kan hulp worden ingeroepen van externe hulpverleners;
- De vertrouwenspersonen volgen cursussen om zich te specialiseren in hun taak.

Als een incident leidt tot ziekteverzuim, wordt gehandeld conform het algemeen geldende ziekteverzuimbeleid van het schoolbestuur. Indien een incident niet leidt tot verzuim is aandacht voor slachtoffer (en eventueel) agressor evenzeer gewenst. De schoolleiding stimuleert de betrokkenheid van leidinggevend en collega's bij de situatie.

Om bovenstaande op een professionele wijze vorm te geven (personeel of leerling / ouder goed te begeleiden) kan de school de hulp inroepen van:

- Het schoolmaatschappelijk werk (leerling en ouder);
- Arbodienst Human Capital Care (personeel).

Gedragssafspraken

De volgende doelstellingen staan hierbij centraal:

De leerlingen leren met hun mogelijkheden en grenzen om te gaan:

- Ze hebben zelfvertrouwen;
- Ze kunnen gedragsimpulsen beheersen;
- Ze kunnen en durven voor zichzelf en anderen op te komen.

De leerlingen leveren een positieve bijdrage in de groep:

- Ze gaan respectvol met anderen om;
- Ze handelen naar algemeen geaccepteerde normen en waarden;
- Ze respecteren verschillen in levensbeschouwing en cultuur;
- Ze durven in de groep voor hun eigen standpunt uit te komen;
- Ze houden rekening met gevoelens en wensen van anderen;
- Ze durven in de groep steun te geven aan iemand met een afwijkend standpunt;
- Ze nemen verantwoordelijkheid voor te verrichten taken.

De leerlingen weten dat zijzelf en andere mensen sociale en affectieve behoeften hebben:

- Ze kunnen opkomen voor zichzelf;
- Ze kunnen rekening houden met anderen.

Verder gelden er de volgende basisgedragsregels:

- Wij onthouden ons van elke vorm van agressie, geweld en/of seksuele intimidatie;
- Wij pesten niet;
- Wij onthouden ons van elke vorm van oneigenlijk gebruik van de nieuwe media (Whatsapp, Facebook, Instagram, e.d);
- Wij tolereren geen vuurwerkbezit;
- Wij tolereren geen wapenbezit.

Om te kunnen leren van incidenten hebben de scholen zicht op:

- De rol van betrokkenen (leerlingen, ouders, leraar/team, contactpersoon, IB-er, vertrouwenspersoon, directie);
- Het (pedagogisch) handelen dat vooraf ging aan het incident en dat volgde naar aanleiding van het incident;
- De lijnen die hierbij gevolgd zijn binnen de organisatie van de school.

6 Registratie en evaluatie

Personeel, leerlingen en ouders die incidenten willen melden, kunnen daarvoor terecht bij de vertrouwenspersonen. Contact- en vertrouwenspersonen staan vermeld in de schoolgids. Deze gids wordt jaarlijks geactualiseerd. De anonimiteit is hierbij gewaarborgd. Zij werken hierbij volgens de richtlijnen van de klachtenregeling zoals die is vastgesteld door de stichting Optimus Primair Onderwijs.

Om te kunnen sturen, evalueren en het beleid bij te kunnen stellen dragen wij zorg voor een nauwkeurige registratie en administratie van incidenten inzake agressie, geweld en seksuele intimidatie.

Basisschool De Sprong maakt hiertoe gebruik van een registratiesysteem waarin de gegevens van het (interne) meldingsformulier zijn verwerkt. Minimaal een maal per schooljaar wordt een overzicht van het aantal meldingen gemaakt. Dit overzicht bevat algemene gegevens, (geen individuele, inhoudelijke of privacygevoelige gegevens) die in de diverse overlegvormen van de scholen worden besproken.

- Een ieder kan verbetervoorstellen met betrekking tot het beleidsplan melden bij de directie;
- Het beleidsplan wordt jaarlijks geëvalueerd in het teamoverleg, managementoverleg en met de medezeggenschapsraad (MR);
- Verbeteracties die voortkomen uit de evaluatie worden opgenomen in het plan van aanpak van de RI&E en via dit plan van aanpak wordt ook de voortgang in de uitvoering bewaakt.

Categorieën incidentenregistratie

- Fysiek geweld dat letsel tot gevolg heeft;
- Fysiek geweld waarbij wapens gebruikt zijn;
- Seksueel misbruik;
- Grove pesterijen;
- Discriminatie (onder meer naar ras, geslacht en homodiscriminatie);
- Bedreigingen;
- Vernieling of diefstal van goederen;
- Drugs (onderscheiden naar bezit, gebruik en verkoop);
- Leren van incidenten.

7 Inzicht

Veiligheidsbeleving

Sociale veiligheid draait om het beschermd zijn of het zich beschermd voelen tegen bedreigingen die veroorzaakt worden door het gedrag van mensen in en om de school. Een belangrijke stap om het sociale klimaat te verbeteren is om zicht te krijgen op de veiligheidsbeleving en de beleving van het schoolklimaat door leerlingen, leraren, ouders, schoolondersteuners en directies. Door middel van het signaleren van knelpunten weet basisschool De Sprong wat er speelt en past het beleid daarop aan. Daarbij gaat het om antwoorden op vragen als:

- Hoe veilig is onze school in de beleving van leerlingen, personeel, schoolleiding en ouders van leerlingen?
- Welke plekken binnen en rondom de school voelen voor leerlingen veilig en welke niet?
- Hebben ze wel eens geweld ervaren?
- Worden ze gepest op het schoolplein, in de klas, of via internet? Of pesten ze zelf?
- Weten leerlingen en ouders bij wie ze terecht kunnen als er iets vervelends gebeurt?

8 Scheppen van voorwaarden

Beleggen van taken

Het bieden van sociale veiligheid vraagt van onze scholen behalve het treffen van maatregelen om sociale onveiligheid tegen te gaan ook een bepaalde inrichting met werkprocessen die bijdragen aan een sociaal veilig pedagogisch klimaat. Daarbij wordt expliciet naast vakinhoudelijke inzet aandacht besteed aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen. Er zijn afspraken gemaakt over:

- Op welke manier in het team met leerlingen wordt gepraat;
- Hoe uitgevoerde interventies in het team met elkaar worden gedeeld;
- Welke rol aan aanvullende expertise wordt toebedacht.

Taken en verantwoordelijkheden zijn verdeeld en bekend bij personeel, ouders en leerlingen.

Leerlingenzorg

Veiligheid wordt in het onderwijs ook genoemd in relatie tot leerlingenzorg. De Sprong is voor leerlingen met een ingewikkelde thuissituatie of met leer- en gedragsproblemen een veilige plek. Voor leerlingen met leer- en gedragsproblemen organiseren intern begeleiders vanuit de scholen begeleiding gericht op het optimaliseren van de leermogelijkheden en leeromgeving van een individuele leerling. Indien sprake is van een ingewikkelde thuissituatie wordt er door de school een beroep gedaan op schoolmaatschappelijk werk.

Leerlingenzorg binnen de school gebeurt vaak in samenwerking met externe instanties zoals het samenwerkingsverband Stroomland, Centrum Jeugd en Gezin (CJG) en de GGD. Individuele leerlingenzorg is iets anders dan schoolveiligheid. Binnen de school wordt informatie uitgewisseld over hoe in de school en in de klas omgegaan kan worden met gedragsproblemen. Dit draagt bij aan een sociaal veilig klimaat.

Betrokkenheid van leerlingen en ouders

Binnen basisschool De Sprong zijn ouders, leerlingen en personeel samen verantwoordelijk voor het pedagogisch klimaat. Zij worden betrokken bij het vormgeven van beleid en hebben een rol bij de uitvoering ervan. We streven er dan ook naar om het educatief partnerschap tussen school en ouders te waarborgen.

Bij grensoverschrijdend gedrag worden interventies genomen, die niet alleen gericht zijn op de individuele leerling maar ook op de schoolomgeving, de thuisomgeving en leeftijdsgenoten om herhaling van dit gedrag te voorkomen.

Samenwerken met partners buiten de school

In de samenwerking tussen de scholen en ketenpartners (CJG, politie, jeugdzorg en maatschappelijk werk) is duidelijk wat de grenzen zijn van de verantwoordelijkheden van de verschillende partijen die samenwerken. Het is duidelijk waar de verantwoordelijkheid van de school stopt en wanneer de school doorverwijst naar ketenpartners zoals jeugdzorg.

Deze partijen zijn niet alleen van belang om te betrekken bij interventies gericht op het aanpakken van incidenten en in situaties van onveiligheid, maar ook om (mede) vorm te geven aan beleid voor sociale veiligheid en de school te ondersteunen bij het bevorderen van sociale veiligheid voor groepen en individuen daarbinnen. Dit vraagt een helder beeld over de mate waarin ondersteuning toegevoegde waarde heeft en met welke inhoud de externe partijen die kunnen bieden.

9 Pedagogisch handelen

Het tijdig signaleren van problemen en grensoverschrijdend gedrag (waaronder pesten) en daarop adequaat ingrijpen, hoort bij een veilig schoolklimaat. Het uitdragen van normen en waarden is een verantwoordelijkheid van iedere leerkracht en zijn voorbeeldgedrag is daarbij cruciaal. Leraren helpen leerlingen vormings- en opvoedingsdoelen te bereiken. Door pedagogisch handelen verbindt een leraar de persoonlijke, sociale en morele ontwikkeling van leerlingen met het cognitieve leren.

De leerkrachten van onze scholen zijn toegerust om de sociale veiligheid te waarborgen. Zij beschikken over de vaardigheden om te praten over lastige onderwerpen met leerlingen en ouders. Zij weten wat signalen zijn van sociale onveiligheid en zijn in staat om bijvoorbeeld goede antipestmaatregelen te nemen. Leerkrachten volgen cursussen en worden gecoacht.

10 Signaleren en effectief handelen

Grensoverschrijdend gedrag vindt vaak plaats buiten het zicht van de leerkracht. Pesten als de leerkracht zich omdraait, agressie in het fietsenhok, discriminatie op internet. Aan de sfeer in de groep en aan het gedrag van leerlingen merkt de leerkracht dat er iets niet in orde is.

Leerkrachten weten op welke signalen er gelet moet worden, wanneer actie te nemen en wat te doen. Ervaringen worden bespreekbaar gemaakt in de groep. Leerkrachten weten wanneer zij contact moeten opnemen met de ouders. Ervaringen worden met collega's besproken en levert een completer beeld op van of er iets speelt waar actie op genomen moet worden. De organisatorische overlegstructuur is bij iedereen helder evenals de afspraken die de scholen gemaakt hebben met partners als CJG, politie en jeugdhulp.

Het tijdig signaleren, begrenzen en aanpakken van grensoverschrijdend gedrag zorgt ervoor dat situaties niet escaleren en de gevolgen voor slachtoffers zo veel mogelijk beperkt worden. Op het moment dat duidelijk is dat leerlingen gedrag vertonen dat op school niet getolereerd wordt, heeft een leerkracht, maar ook elke andere schoolmedewerker de taak in actie te komen.

De Sprong heeft afspraken gemaakt over welke actie volgt op incidenten. In dit veiligheidsplan staan protocollen die gevolgd dienen te worden. Een protocol beschrijft de te volgen procedure, stuurt de beslissingen van een medewerker en geeft voor een specifieke situatie aan wie actie neemt, wat hij doet en op welke manier. Het is een concreet handelingsplan gebaseerd op de visie van de school. Medewerkers wegen voortdurend af of gedrag van leerlingen nog toelaatbaar is, of een grens overschrijdt.

Calamiteiten

Wanneer er zich een ernstig incident afspeelt op school, kan dit een shockerende werking op de hele schoolgemeenschap. Goede en snelle communicatie met medewerkers, leerlingen en ouders zorgt ervoor dat de onrust niet groter wordt. Waar nodig worden experts ingeschakeld die de school bijstaan en adviseren bij de opvang van leerlingen, ouders en medewerkers. Daarnaast kunnen zij het schoolpersoneel helpen de leerlingen op te vangen. De scholen hebben een draaiboek dat omgaan met calamiteiten en incidenten beschrijft. Afspraken zijn gemaakt en vastgelegd over hoe om te gaan met media in geval van een ernstig incident. Er is een woordvoerder aangewezen en met elkaar afgesproken wat er wel en niet naar buiten wordt gebracht.

11 Bijlagen

Om te weten hoe een ieder in voorkomende gevallen dient te handelen, zijn de volgende protocollen opgesteld:

- Protocol fysiek, verbaal en psychisch geweld en agressie;
- Protocol discriminatie;
- Protocol seksuele intimidatie;
- Pestbeleid en gedrag- en pestprotocol;
- Veilig internetgebruik, cyberpesten en social media;
- Registratieformulier pesten, agressie en geweld, discriminatie en seksuele intimidatie;
- Intentieverklaring;
- Protocol schorsing en verwijdering van leerlingen;
- Beleidsplan en protocol ongevallenregistratie;
- Privacyregeling;
- Protocol vernielingen;
- Protocol opvang personeel en leerlingen bij ernstige incidenten.

Ook de 'Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling voor professionals in het primair onderwijs' wordt op De Sprong gehanteerd. Deze meldcode is op school aanwezig en is bij de medewerkers bekend.

11.1 Protocol fysiek, verbaal en psychisch geweld en agressie

Uitgangspunt is dat fysiek-, verbaal - en psychisch geweld en agressie niet getolereerd wordt. Bij het voorkomen hiervan wordt meteen ingegrepen. Dit geldt voor leerkrachten, leerlingen en ouders.

Onder fysiek geweld verstaan we o.a. slaan, schoppen, bijten en krabben.

Met verbaal geweld bedoelen we o.a. schelden en roddelen.

Onder psychisch geweld verstaan we o.a. buitensluiten, pesten en kleineren.

Preventief

- Zorgen voor een veilig pedagogisch school- en groepsklimaat;
- Inzet van diverse methoden (o.a. Kiva);
- Leerkracht als rolmodel;
- Uitdragen van de pedagogische visie van onze school naar ouders toe;
- Zorg dragen voor een open communicatie naar ouders toe.

Curatief

- Voor kinderen die daarvoor in aanmerking komen wordt een externe sociale vaardigheidstraining geadviseerd via de GGD of CJG;
- Als kinderen elkaar pijn doen, wordt er direct ingegrepen door de leerkracht. De kinderen worden uit elkaar gehaald en op hun gedrag aangesproken. In een gesprek met de leerkracht en de kinderen wordt de situatie geanalyseerd en geven de kinderen aan hoe het een volgende keer anders kan. Bij herhaling volgen er passende sancties, afhankelijk van de leeftijd van de kinderen. In onderling overleg en/of teamvergadering worden sancties besproken en vastgelegd;
- Bij herhaling van bovenvermeld gedrag door hetzelfde kind, worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek en worden afspraken gemaakt over sancties thuis en op school. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd en ondertekend door beide partijen;
- Bij herhaling van ernstig ongewenst gedrag waarbij psychisch of lichamelijk geweld wordt toegebracht aan derden, treedt het protocol schorsing en verwijdering van leerlingen in werking;
- Bij het escaleren van geweld (leerlingen) handelen we als volgt:
 - Inschakelen van een collega;
 - Het kind of de leerkracht uit de bedreigende situatie halen;
 - Indien nodig het kind in bedwang houden;
 - Zelf rustig blijven;
 - Een collega houdt toezicht op de klas;
 - Het kind in een rustige ruimte af laten koelen;
 - Zowel de leerling als de leerkracht kan de vertrouwenspersoon inschakelen;
 - De ouders worden altijd van de situatie op de hoogte gebracht.
- Bij het escaleren van geweld (ouders) handelen we als volgt:
 - Inschakelen van een collega en/of directie;
 - Leerkracht uit de bedreigende situatie halen;
 - Ouder kalmeren;
 - De directie gaat een gesprek aan met de ouder en hoort ook de leerkracht;
 - Indien nodig wordt een vervolgspraak gemaakt;
 - Zowel de ouder als de leerkracht kan de vertrouwenspersoon inschakelen;

- Ten alle tijden wordt het bestuur ingelicht.

11.2 Protocol discriminatie

Discriminatie kan op verschillende zaken betrekking hebben. Te denken valt aan huidskleur, levensovertuiging, seksuele voorkeur, volksgewoonten zoals kleding en voedsel, voetbalgeweld, spreekkoren, en op grond van ziekten.

We leven in een multiculturele samenleving. Dit houdt in dat verschillende groepen uit onze samenleving hun eigen cultuur hebben en mogen behouden.

Preventief

- De leerlingen en hun ouder(s)/verzorger(s) worden gelijkwaardig behandeld;
- Er wordt geen discriminerende taal gebruikt;
- Er wordt zorg gedragen dat er in school geen discriminerende teksten en/of afbeeldingen voorkomen op posters, in de schoolkrant, in boeken e.d.;
- Er wordt op toegezien dat leerlingen en ouder(s)/verzorger(s) ten opzichte van medeleerlingen en hun ouder(s)/verzorger(s) geen discriminerende houding aannemen in taal en gedrag;
- Tijdens diverse lessen wordt er aandacht geschonken aan verschillende culturen.

Curatief

- De leerkracht neemt duidelijk afstand van discriminerend gedrag en maakt dit ook kenbaar;
- Bij discriminatie door personeel wordt het personeelslid door de directie uitgenodigd voor een gesprek. Bij het herhaaldelijk overtreden van de gedragsregels wordt melding gemaakt bij het bestuur, dat vervolgens bepaalt of en zo ja welke disciplinaire maatregelen er worden genomen;
- Bij discriminatie door vrijwilligers, stagiaires, ouders/verzorgers en/of leerlingen worden deze door de directie uitgenodigd voor een gesprek. Bij herhaaldelijke overtreding van de gedragsregels wordt melding gemaakt bij het bestuur, dat vervolgens bepaalt of en zo ja welke disciplinaire maatregelen er worden genomen. In het uiterste geval kan hierbij worden gedacht aan schorsing of verwijdering van betrokkene tot de school en het schoolterrein.

Bronnen

De Algemene wet gelijke behandeling is te vinden op www.wetten.overheid.nl

11.3 Protocol seksuele intimidatie

Seksuele intimidatie is ongewenste seksueel getinte aandacht die tot uiting komt in verbaal, fysiek of non-verbaal gedrag. Dit gedrag wordt door degene die het ondergaat ervaren als ongewenst en onplezierig. Seksueel intimiderend gedrag kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn. Bij seksueel misbruik kan ook sprake zijn van ontucht, aanranding of verkrachting; delicten die onder het Wetboek van Strafrecht vallen.

Preventief

- Het personeel onthoudt zich van seksistisch taalgebruik, seksueel getinte grappen, toespelingen en van een manier van aanspreken die door leerlingen en/of andere bij de school betrokkenen als seksistisch kan worden ervaren;
- Het personeel ziet er op toe dat bovenstaande niet plaatsvindt tussen leerlingen onderling;
- Het personeel onthoudt zich van seksistisch getinte gedragingen, of gedragingen die door de leerlingen en/of andere bij de school betrokkenen als zodanig kunnen worden ervaren en ziet er tevens op toe dat dergelijke gedragingen niet voorkomen tussen leerlingen onderling;
- Het personeel draagt er zorg voor dat binnen de school geen seksueel getinte affiches, tekeningen, artikelen, in bladen (o.a. schoolkrant) e.d. worden gebruikt of opgehangen die kwetsend kunnen zijn voor een bepaalde sekse;
- Ieder personeelslid heeft een meldingsplicht: de plicht om een vermoeden van seksueel misbruik te melden bij het bevoegd gezag;
- Leerlingen worden buiten schooltijd niet langer dan 15 minuten alleen op school gehouden;
- Als de leerling samen met de leerkracht in de klas blijft, blijft de deur open staan;
- Uit de aard van het docentschap vloeit de norm voort dat een leraar uit een gezonde terughoudendheid nooit leerlingen mee naar huis neemt;
- Jongens en meisjes worden vanaf groep 4 gescheiden bij het aan-, uit- en omkleden;
- De leerkracht betreedt vanaf groep 6 de kleedruimte uitsluitend na een duidelijk vooraf gegeven teken. Dit is uiteraard van toepassing als de situatie het vereist dat mannelijke begeleiding de ruimtes van de meisjes binnengaat en als vrouwelijke begeleiders de ruimtes van de jongens binnengaan. Op deze manier wordt rekening gehouden met het zich ontwikkelend schaamtegevoel bij jongens en meisjes;
- Wanneer eerste hulp wordt geboden waarbij een kind zich moet ontkleden, moet er naast de hulpgevende een derde aanwezig zijn. Indien er hulp geboden moet worden bij ongevallen, ziek worden/zijn of anderszins, waarbij het schaamtegevoel van de kinderen een rol kan spelen, wordt de uitdrukkelijke wens van het kind gerespecteerd.

Curatief

- Bij (verbale) seksuele intimidatie van leerlingen onderling wordt de betreffende leerling daarop aangesproken en wordt duidelijk gemaakt dat het gedrag niet getolereerd wordt. Bij herhaling worden de ouders op de hoogte gebracht;
- Bij ernstige (fysieke) seksuele intimidatie worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek met de directie. Indien dit noodzakelijk is, treedt het protocol schorsing en verwijdering van leerlingen in werking. Er wordt aangifte gedaan bij de politie en er worden hulpverleners ingeschakeld voor dader en slachtoffer;

- Bij een vermoeden van seksuele intimidatie, machtsmisbruik, mishandeling of misbruik door een personeelslid wordt altijd de klachtenprocedure gevolgd die op bestuursniveau is vastgesteld. Daarnaast is het bestuur verplicht dit voorval te melden bij de vertrouwensinspecteur van de Onderwijsinspectie. Na overleg tussen het bevoegd gezag en de vertrouwensinspecteur worden de ouders op de hoogte gesteld. Het bestuur is verplicht om aangifte te doen;
- Ten alle tijden wordt het bestuur ingelicht.

Bronnen

- Stichting School en Veiligheid
Zwarte Woud 2, 3524 SJ Utrecht
030-2856531
www.schoolenveiligheid.nl
- Landelijke Stichting Bureaus Vertrouwensartsen inzake Kindermishandeling
Postbus 3095, 3502 GB Utrecht
030-2870008
www.vertrouwensartsen.nl
- Ministerie van SZW (voor adressen Arbeidsinspectie en vertrouwensinspecteurs)
Postbus 90801, 2509 LV Den Haag
0800-9051 of 070-3334444
www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-sociale-zaken-en-werkgelegenheid
- Vertrouwensinspecteurs Onderwijs (voor klachtenmelding over seksuele intimidatie, seksueel misbruik, ernstig psychisch of fysiek geweld)
0900-1113111
<https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/vertrouwensinspecteurs>

11.4 Gedrags- en pestprotocol

Ieder kind moet zich op school thuis voelen. Onze scholen moeten een veilige haven zijn. Wij willen een open oor, oog en hart hebben voor onze leerlingen. Wij willen een school zijn waar kinderen kunnen leren en leven. Dit moet in harmonie zijn met elkaar. Wij benaderen de kinderen vanuit een positieve levenshouding. Wij vinden het belangrijk dat kinderen algemeen geldende waarden en normen hanteren waarbij zij respect hebben voor elkaar, voor elkaars eigendommen en elkaars leefomgeving. Tegen discriminatie en pesten treden we alert op. Door middel van aandacht voor sociaal emotioneel leren in alle groepen, proberen we preventief te zijn en negatief gedrag in de kiem te smoren.

De kinderen brengen een belangrijk deel van de dag door op school. Het is belangrijk dat de kinderen in een prettige omgeving kunnen verkeren. De groeps sfeer en schoolsfeer zijn dus van groot belang. Om dit te kunnen bereiken is het goed dat kinderen weten wat er van hen verwacht wordt en wat zij van anderen mogen verwachten. Binnen de school hanteren we groepsafspraken. Kinderen weten wat de afspraken in de klassen zijn. Daarnaast zijn er schoolafspraken die binnen en buiten het gebouw gelden. Uitgangspunt is dat kinderen respect hebben voor elkaar en hun omgeving, waarbij wij het omgaan met elkaar en elkaars eigendommen van belang vinden. Er is voor leerlingen, ouders en leerkrachten een gedragsprotocol opgesteld, als onderdeel van dit beleidsplan. Als school zien we erop toe dat de regels van dit protocol worden nageleefd. Wij zijn ons ervan bewust dat kinderen de afspraken moeten leren. Daarvoor moeten zij de ruimte krijgen. Kinderen kunnen elkaar op een positieve wijze corrigeren.

Ook is het belangrijk dat school en ouders samenwerken daar waar het gaat om gedragscodes. De regels die aan gedragscodes zijn gekoppeld, zijn niet te bediscussiëren. Consequent omgaan met regels en afspraken schept duidelijkheid. Door dit in gezamenlijkheid te hanteren, versterk je de duidelijkheid thuis en op school.

Het gedragsprotocol is ontwikkeld in samenspraak met ouders (MR) en is hierna tot een definitief stuk gemaakt. Binnen dit beleidsplan is ook duidelijk aangegeven hoe wij tegenover pestgedrag van kinderen staan. Door hier helderheid over te verschaffen, weet eenieder wat er van elkaar verwacht mag worden. In het Pestprotocol staat het pestbeleid nauwkeurig omschreven.

Het is belangrijk om onderscheid te maken tussen plagen, ruzie maken en pesten. Kinderen, maar ook ouders en leerkrachten zullen ervaring en persoonlijk inschatten nodig hebben om te bepalen of het gedrag grensoverschrijdend is. Zij moeten dit onderscheid leren maken. Ouders en leerkrachten kunnen hen daarbij helpen. Kinderen moeten ook zelf leren om met conflicten om te gaan. Zij moeten, met vallen en opstaan, hun sociale vaardigheden ontwikkelen. Zij moeten leren omgaan met gevoelens van onvrede en agressie, zowel bij anderen als bij zichzelf. Zij moeten leren hoe je humor gebruikt, hoe je onderhandelt, wanneer je voor je recht op moet komen of wanneer je moet incasseren. Zij moeten een stijl leren ontwikkelen die bij hen past. In een over beschermd milieu kunnen zij dit niet leren. Zij hebben hier ruimte voor nodig.

Het moet voor iedereen die met school te maken heeft, duidelijk zijn dat we problemen serieus nemen en dat we die problemen consequent aanpakken. We streven naar een uniform en herkenbaar beleid.

Het team van De Sprong vindt het van groot belang dat kinderen altijd bij de leerkrachten op school terecht kunnen.

Gedragprotocol

Het hanteren van normen en waarden is een belangrijk hulpmiddel bij het beleid tegen pesten. Daarom hebben we een gedragsprotocol opgesteld met als doel een goede sfeer te scheppen en te waarborgen. De goede sfeer is voorwaarde voor kinderen om zich te kunnen ontwikkelen, voor personeel om te kunnen functioneren en voor ouders om zich prettig te voelen.

Basis voor het gedragsprotocol vormt het uitgangspunt; respect voor de ander en de omgeving.

Dit komt tot uiting in:

- respect voor de mening van een ander;
- respect voor het werk van de ander;
- respect voor spullen van een ander;
- respect voor een andere religie;
- respect voor sterke en zwakke kanten van een ander;
- respect voor de regels van school en van de groep.

Dit is de basis voor iedereen op school om goed en prettig te kunnen functioneren.

Wij gaan uit van wat maatschappelijk aanvaard wordt. Dit is de norm voor sociaal wenselijk gedrag.

Grenzen

Hierbij wordt in hoofdlijnen aangegeven waar de grenzen in gedrag liggen. Deze grenzen mogen niet overschreden worden. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in zichtbaar gedrag naar de ander toe en de wijze van communicatie met de ander.

Grenzen in gedrag

Wij accepteren geen:

- storend gedrag;
- negatief gedrag t.o.v. andere kinderen; o.a. pestgedrag ruzie maken;
- saboterend en brutaal gedrag;
- discriminerend gedrag;
- agressief en gewelddadig gedrag;
- provocerende lichaamstaal.

Grenzen in taalgebruik

Op onze scholen doen we niet mee aan :

- schelden;
- schuttingtaal;
- vloeken;
- kwetsen;
- vernederen;
- provoceren.

Naleving van het protocol

Dit protocol van gedragsafspraken wordt door leerlingen, ouders en leden van ons team consequent nageleefd. Iedereen is zelf verantwoordelijk voor de correcte uitvoering ervan. Het is de zorg van ons allen om erop toe te zien dat iedereen zich volgens het protocol gedraagt .

Het niet naleven van het protocol leidt tot gesprekken en mogelijk tot passende sancties. Wat betreft het nemen van maatregelen wordt de sanctie afgestemd op de zwaarte van het incident. Mogelijk kan hierbij ook het protocol schorsing en verwijdering toegepast worden.

Afspraken

De afspraken van het gedragsprotocol zijn voor de groepen vertaald in omgangsafspraken. Deze afspraken zijn daarmee een middel om het protocol vorm te geven.

Alle afspraken zijn terug te voeren op het uitgangspunt “respectvol omgaan met elkaar”. In een veilige school gelden voor alle betrokkenen de volgende afspraken:

Op school:

- word je niet op je uiterlijk beoordeeld;
- word je met je voornaam aangesproken;
- word je met rust gelaten als je STOP zegt;
- wordt er naar je geluisterd;
- worden je spullen met rust gelaten;
- wordt een ruzie eerst door de betrokkenen uitgepraat;
- wordt de leerkracht erbij betrokken als de leerlingen er niet uitkomen;
- wordt bij pestgedrag door andere leerlingen geen partij gekozen;
- wordt pestgedrag aan de juf/meester verteld (pesten melden, is geen klikken maar moet!);
- wordt er alles aan gedaan om een prettige omgeving te creëren voor iedereen en wordt dus niemand buiten gesloten.

Dit betekent dat:

- ik niemand op zijn uiterlijk beoordeel;
- ik iemand met zijn voornaam aanspreek;
- ik iemand met rust laat als die STOP zegt;
- ik luister naar de ander;
- ik niet aan de spullen van een ander zit;
- ik een ruzie met een ander eerst zelf probeer uit te praten;
- ik de leerkracht erbij betrek als ik er niet uitkom of zie dat anderen er niet uitkomen;
- ik niet meedoe aan het pesten van een ander kind;
- ik pestgedrag meld aan mijn juf/meester;
- ik er alles aan doe om het ook voor de ander op school prettig te maken en dus niemand buiten sluit.

Daarnaast zijn er schoolafspraken. Hierin wordt nader aangegeven wat men wel en niet van elkaar mag verwachten. De schoolafspraken zijn in het gehele gebouw zichtbaar aanwezig.

Belonen en straffen

Het gedragsprotocol is erop gericht een sfeer te creëren waarin iedereen zich prettig voelt en normaal kan functioneren. De leerkrachten zullen dit ondersteunen en de kinderen positief benaderen. Een compliment werkt uiteindelijk het beste. Ook binnen de groep kunnen afspraken gemaakt worden over een vorm van beloning waar de kinderen en de leerkracht achter staan. Bij het straffen hanteren we passende sancties. De sanctie is afhankelijk van de mate van overtreden van de groeps- en of schoolafspraken. Ook de frequentie van het overtreden en de houding van de leerling in deze, kan bij de sanctie meegewogen worden.

Negatieve uitingen van gedrag

Hieronder verstaan we gedrag dat niet binnen de afgesproken school- en groepsafspraken valt en waarbij de school handelend optreedt.

Storend gedrag

Hieronder wordt verstaan: gedrag dat ertoe leidt dat de voortgang van de les (activiteit) wordt verstoord. Denk aan; roepen door de klas, hardop praten als dat niet is toegestaan; kortom ongeoorloofd en storend gedrag tijdens schooltijd binnen het schoolgebouw, op de speelplaats of in de gymzaal, maar ook tijdens bijvoorbeeld uitstapjes.

Aanpak:

- Duidelijk vertellen waarom het gedrag niet toelaatbaar is.
- Het gewenste gedrag benoemen.
- Bij voortdurend van ongewenst gedrag, na schooltijd bespreken.

Negatief gedrag, gericht tegen medeleerlingen

Hieronder wordt gedrag verstaan dat lichamelijk of geestelijk kwetsend is. Dit valt onder pesten en hiervoor verwijzen wij naar het pestbeleid van onze school.

Saboterend en brutaal gedrag

Overtredingen als het bewust niet luisteren naar of negeren van de leerkracht, dan wel het leveren van onbehoorlijk commentaar/discussie of brutaal gedrag, al dan niet in de vorm van lichaamstaal, waaruit een gebrek aan respect blijkt, worden gezien als saboterend gedrag. Omdat dit een zeer elementaire voorwaarde is voor een goed en veilig schoolklimaat, wordt dit als zeer ernstig beschouwd.

Aanpak:

- Duidelijk corrigeren
- Bij voortdurend of herhaling: na schooltijd bespreken en eventueel strafwerk geven.
- De leerkracht stelt de ouders van het gedrag op de hoogte.
- Bij herhaling: in gesprek met de ouders.
- Verandert er niets, dan kan de schoolleider de leerling tijdelijk schorsen.
- Ouders en bestuur worden hiervan op de hoogte gesteld.

Discriminerend gedrag

Hieronder verstaan we minachting voor een ander in algemene zin. Aangezien gelijkwaardigheid een van onze uitgangspunten is, zullen we hier tegen optreden. Aanpak:

- Via gesprekken op het gedrag ingaan en aangeven wat in deze gewenst gedrag is.
- Bij herhaling treden we corrigerend op.

Agressief en gewelddadig gedrag

Voor deze gedragsuiting verwijzen wij naar het pestprotocol.

Afspraken over nablijven:

Het bespreken van gedragsproblemen zal veelal na schooltijd plaatsvinden. Hierover hebben we de volgende afspraken gemaakt:

- Ouders weten dat de school om 14.00 uur uit is. De ouders worden op de hoogte gebracht als het nablijven langer dan vijf minuten duurt. Leerkrachten dragen er zorg voor dat de betreffende leerling op tijd bij de brigadiers is.

Pestprotocol

Pestbeleid van de school

Basisschool De Sprong gaat in het pestbeleid nadrukkelijk in op de aanpak van pesten. Deze negatieve vorm van gedrag en de aanpak daarvan, vinden wij dermate belangrijk dat dit losgekoppeld is van het gedragsprotocol en als aanvullend onderdeel is opgenomen.

Waarom een pestprotocol?

Het team wil een veilig en prettig pedagogisch klimaat creëren en waarborgen voor alle kinderen. In een klimaat waarin pesten gedoogd wordt, worden de pedagogische structuur en veiligheid ernstig aangetast. Voor onze scholen is dat een niet te accepteren en ongewenste situatie. Met behulp van dit pestprotocol wordt duidelijk waar we met elkaar voor staan, wat we doen ter voorkoming en bestrijding van pesten in de school. Het team is overtuigd van de negatieve gevolgen van pestgedrag en zich bewust van zijn verantwoordelijkheid in deze.

Wat is pesten?

Het is belangrijk pesten niet te verwarren met plagen. Ruzie of plagen komt in een groep leerlingen dagelijks voor. Het behoort tot het natuurlijke gedrag van mensen en dus ook tot dat van kinderen. Plagen is een meer tijdelijk iets, is eenmalig in deze vorm, heeft geen structurele kenmerken, is situatie gebonden, en niet op personen, maar meer op gedragingen van personen gericht. Plagen is ook wederzijds, het gaat over en weer en berokkent geen blijvende schade aan kinderen. Het verschil tussen plagen en pesten blijft een moeilijke kwestie. Wat in onze ogen plagen is kan door de betrokkene als pestgedrag ervaren worden. Pestgedrag is gedrag wat zich structureel en systematisch herhaalt en gericht is op één of enkele specifieke personen. Het is pesten als een kind zich niet kan verweren en het als kwetsend wordt ervaren door het kind. Pesten heeft duidelijke kenmerken:

- Pesten gebeurt opzettelijk
- Pesten gebeurt systematisch
- Bij pesten is altijd sprake van ongelijke machtsverhoudingen
- Pesten houdt niet vanzelf op, maar wordt erger als er niet wordt ingegrepen

Plan van aanpak

In de eerste plaats geldt het gezegde dat voorkomen beter is dan genezen. Door een preventieve aanpak moet worden voorkomen dat pesten een probleem kan gaan worden.

De preventieve aanpak houdt in:

- dat we een klimaat creëren waarbinnen pesten geen normaal gedrag is en met behulp van omgangsregels spreken we af hoe we ons ten opzichte van elkaar gedragen;
- we zien pesten als een serieus probleem;
- dat de leerkrachten vaardigheden opdoen in signaleren en bestrijden van pestgedrag;
- dat onze scholen hun leerkrachten ondersteunen door het in huis hebben van voldoende lesmateriaal om pestgedrag tegen te gaan.

Als pesten zich voordoet moeten leerkrachten, ouders en medeleerlingen dit kunnen signaleren. Een aantal signalen van pestgedrag kan bijvoorbeeld zijn:

- buitensluiten;
- opmerkingen maken, bijvoorbeeld over kleding of uiterlijk;

- bezittingen afpakken;
- nooit de echte naam van een leerling gebruiken, maar een bijnaam;
- opmerkingen over elkaar via social media (Twitter, Facebook, Instagram etc.). Zie ook protocol “Veilig internetgebruik, cyberpesten en omgaan met social media”.

Bij kinderen die gepest worden, kunnen gedragsveranderingen optreden. Ouders en leerkrachten moeten alert zijn op deze signalen.

Naast de preventieve aanpak hanteren we ook de directe aanpak.

De directe aanpak houdt in:

- dat kleine plagerijen met en door de kinderen zelf worden opgelost;
- dat een pestprobleem serieus genomen wordt en er direct duidelijk stelling genomen wordt tegen het pestgedrag.
- dat er onderscheid is in activiteiten gericht op:
 - het gepeste kind;
 - de pester;
 - de medeleerling(en);
 - de leerkrachten;
 - de ouders.
- dat alle gepleegde inspanningen schriftelijk worden vastgesteld in het leerlingvolgsysteem ParnasSys;
- dat er de mogelijkheid is om de interne contactpersoon in te schakelen en/of een klacht bij de klachtencommissie in te dienen. Namen en telefoonnummers staan in de schoolgids.

Het gepeste kind kan rekenen op de hulp van de leerkracht en eventueel kan er, indien wenselijk, een verwijzing naar psycholoog, etc. plaatsvinden. Aan de pester wordt duidelijk gemaakt welk gedrag niet wordt geaccepteerd. In voorkomende gevallen worden medeleerlingen aangesproken op hun verantwoordelijkheid.

De preventieve aanpak

Creëren van een goed klimaat en gebruiken van de omgangsregels. Het voorbeeld van de leerkracht en de ouders is van groot belang. Er zal minder worden gepest in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar aanvaarding van verschillen wordt aangemoedigd, waar ruzies niet met geweld worden opgelost, maar uitgesproken, waar leerlingen gerespecteerd worden in hun eigenheid, waar agressief gedrag niet wordt geaccepteerd en waar leerkrachten en ouders duidelijk stelling nemen tegen dergelijke gedragingen. Alle betrokken partijen worden op de hoogte gebracht van de geldende omgangsregels. Leerkrachten onderschrijven de omgangsregels, ouders worden er d.m.v. de schoolgids / website op gewezen. Leerlingen worden er regelmatig, in ieder geval bij de start van elk schooljaar, rekening houdend met hun ontwikkelingsniveau / leeftijd, van op de hoogte gebracht en als de situatie erom vraagt, op gewezen. Pesten als een serieus probleem zien.

Pesten komt voor, ook in een veilige school of veilige thuissituatie. Gelet op de signalen die onderzoekers afgeven (één op de vier kinderen in het basisonderwijs is slachtoffer van pestgedrag!), kan er maar beter van uitgegaan worden dat in elke omgeving gepest wordt. De piek van het pesten ligt tussen de 10 en 14 jaar wat niet wegneemt dat er in lagere groepen ook kan worden gepest.

Activiteiten van de leerkracht:

- De leerkracht bespreekt met de leerlingen aan het begin van elk schooljaar de omgangsregels en schoolafspraken.
- Het onderling plagen en pesten wordt hier benoemd en besproken in alle groepen van de school.
- Naar het schoolveiligheidsplan wordt tijdens de algemene informatieavond aan de ouders verwezen.
- De schoolafspraken worden elk schooljaar aangevuld met groepsafspraken die de leerkracht samen met de leerlingen vaststelt.
- De leerkracht moet geborgenheid en veiligheid bieden door eigen voorbeeldgedrag.
- De leerkracht moet kunnen observeren en signaleren en direct ingrijpen bij dreigende pestsituaties.
- De leerkrachten werken aan een positief groepsklimaat (met behulp van de methode Kiva, middels activiteiten als kringgesprekken, groepsversterkers, e.d.)
- De groepsleerkracht meldt opvallende resultaten bij de IB groepsbesprekingen en noteert dit.
- Tijdens de groepsbesprekingen met de IB wordt gevraagd naar de sfeer in de groep en naar het welbevinden van de individuele leerlingen.

Binnen de school wordt er gewerkt met de methode 'Kiva'. Dit is een methode waarbij de bevordering van het sociaal emotioneel leren voorop staat. Twee keer per jaar wordt gebruik gemaakt van observatiesysteem 'Digikeuzebord' bij de kleuters en van MijnRapportfolio bij de overige groepen. In MijnRapportfolio zijn diverse stellingen vanuit de methode 'Kijk' opgenomen.

Ondersteuning van leerkrachten

Er wordt rekening gehouden met verschil in leeftijd / ontwikkelingsniveau en daarom onderscheid gemaakt in (les)activiteiten voor de onder- en bovenbouw. Het onderwerp wordt regelmatig aan de orde gesteld en er wordt gebruik gemaakt van andere bewoordingen zoals, buitensluiten, anders zijn, aanvaarden van verschillen, veiligheid, omgaan met elkaar en ook met gebruikmaking van verschillende werkvormen, zoals lezen, voorlezen, spreekbeurten, rollenspelen, uiten van gevoelens, kringgesprekken, groepsopdrachten, naar aanleiding van krantenknipsel, tv-uitzending (als de situatie erom vraagt).

De directe aanpak

Wanneer de leerkracht kleine plagerijen signaleert worden deze afgehandeld door de kinderen zelf, indien nodig met behulp van de leerkracht. De problemen worden besproken en er worden afspraken gemaakt over vervolgedrag. Voor sommige kinderen is het moeilijk over hun gevoelens te praten. Eerder genoemde methode voor sociaal-emotioneel leren kan hierbij helpen.

Bij een ernstige pestzaak worden de ouders van het gepeste kind uitgenodigd voor een gesprek over het probleem en de wijze van aanpak. Bij herhaling van kleine plagerijen worden deze opgevat als een 'grote' pestzaak en als zodanig behandeld.

Als pestgedrag wordt vermoed of geconstateerd, onderneemt de leerkracht actie. Er wordt onderzoek gedaan waarbij de leerkracht informerend (en niet beoordelend) met het slachtoffer praat. De leerkracht neemt eventueel contact op met de ouders van het gepeste kind en informeert of zij bij hun kind de laatste tijd afwijkend gedrag hebben geconstateerd. Daarnaast praat de leerkracht met de vermoede pester door hem te confronteren met het pestgedrag en door hem het volgende duidelijk te maken:

- Het concrete gedrag wat je als leerkracht niet accepteert
- Het gevoel dat dit gedrag jou als leraar geeft

- Het gevolg van dit gedrag (voor jou als leerkracht)

Wanneer een leerkracht merkt dat na zijn inspanningen zoals omschreven het pestgedrag niet vermindert zijn verdere inspanningen vereist ('grotere pestzaak'). De diverse betrokkenen bij het pestgedrag, te weten: gepeste, pester, medeleerlingen, ouders, leerkracht(en) spelen allemaal een eigen rol. Alle betrokkenen worden daarop aangesproken en er wordt getracht een ontwikkeling in gang te zetten naar gewenst gedrag.

We onderscheiden daarbij vijf sporen. De zogenaamde vijfsporen aanpak werkt als volgt:

1. Steun bieden aan het kind dat gepest wordt door te luisteren en te werken aan oplossingen.
2. Steun bieden aan het kind dat zelf pest door praten en hulp te bieden.
3. De middengroep betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem.
4. Andere leerkrachten informeren zodat het probleem gezamenlijk gedragen wordt.
5. De ouders steunen door informatie en advies te geven.

Elk signaal van pestgedrag wordt schriftelijk vastgelegd in de leerlingadministratie (ParnasSys) en bevat minimaal de volgende onderwerpen:

- Datum, groep en leerkracht
- Betrokkenen
- Omschrijving hoe probleem is gesignaleerd
- Beschrijving incident(en)
- Genomen maatregelen door school als geheel
- Genomen maatregelen in de groep
- Individuele maatregelen

Als de aanpak niet tot het gewenste resultaat leidt, kan er een beroep worden gedaan op de vertrouwenspersoon. Er kan eventueel met behulp van de vertrouwenspersoon een klacht worden ingediend bij de klachtencommissie, die het probleem onderzoekt, deskundigen raadpleegt en hierover adviseert aan het bevoegde gezag, te weten directie en bestuur.

De leerkracht en het pestprotocol

Het pestprotocol is een document waarin alle betrokkenen (leerkrachten, directie, ouders en kinderen) met elkaar afspreken op welke manier ze het pesten binnen de school willen voorkomen en bestrijden. Voor leerkrachten is een belangrijke rol weggelegd. In het hiernavolgende schrijven wordt specifiekere informatie gegeven over het fenomeen pesten en wordt vastgesteld wat van de leerkrachten verwacht wordt bij het streven naar een veilige school. De volgende zaken komen aan de orde:

- De rol van de leerkracht bij het voorkomen van pestgedrag
- Het ontstaan van pestgedrag.
- Het signaleren van pestgedrag.
- Het omgaan met pestgedrag.
- Het vragen en geven van collegiale ondersteuning.

Ad a De rol van de leerkracht bij het voorkomen van pestgedrag

Veiligheid

Elke juf of meester moet zich maximaal inspannen om ervoor te zorgen dat zijn klas een veilige plek is. Belangrijk is daarbij het voorbeeld dat de leerkracht zelf geeft. Een leerkracht die de kinderen laat

uitpraten, naar ze luistert, er niet bij voorbaat vanuit gaat dat hij zelf gelijk heeft en die complimenten geeft, krijgt ongemerkt navolging: goed voorbeeld doet goed volgen.

Gelijkheid

Voor alle leerkrachten is het belangrijk zich ervan bewust te zijn dat je door je gedrag als leerkracht soms onbedoeld kinderen in de gevarenzone brengt. Het is verstandig om bijvoorbeeld het gebruik van bijnamen of achternamen bij het aanspreken van leerlingen te vermijden. Voorkom ook dat jijzelf kinderen in de klas tot 'zondebok' maakt door ze te straffen, te vernederen en dergelijke. Trek kinderen ook niet voor op andere kinderen. Toch kan evalueren van je eigen gedrag, liefst in samenspraak met collega's, je verder vormen en de lerende omgeving van de school nog beter gestalte geven.

Eenheid

Het is belangrijk dat de leerkracht de klas tot een eenheid smeedt. Dat kan bijvoorbeeld door het nabespreken van uitstapjes en projecten aan de hand van foto's en werkstukken. In klassengesprekken leert de leerkracht de kinderen aandacht te hebben voor elkaar. Ook de sociale kanten van het samenleven in de klas, zoals ruzie maken, vriendjes zijn en jaloezie worden besproken. Bij voorkeur op momenten dat er rust en ruimte is om daarover te praten met elkaar. Dit kan goed gebeuren naar aanleiding van een verhaal, een videofilm, een gedicht, een toneelstuk, eigen rollenspel en dergelijke.

Duidelijkheid

Het is belangrijk als de leerkracht een duidelijke houding heeft bij conflicten tussen de kinderen onderling. Om sociale vaardigheden te verwerven moeten kinderen in eerste instantie proberen hun onderlinge problemen zelf op te lossen. De leerkracht laat dan merken dat hij vertrouwen heeft in de kinderen. Als de kinderen er niet uitkomen of bepaalde kinderen het onderspit delven, moet de leerkracht de leerlingen helpen bij het zoeken naar een oplossing. Ook moet hij signalen van gepeste kinderen kunnen herkennen en daarop reageren. Samenvattend betekent dit dat leerkrachten zorgen voor een veilige leeromgeving, kinderen accepteren in hun eigenheid, kinderen laten ervaren dat een goede sfeer en samenwerking voor iedereen prettig is en kinderen helpen en leren zich sociaal te ontwikkelen.

Ad b Het ontstaan van pestgedrag

Dader

Op de eerste plaats door factoren in de persoon van de dader. Daders kunnen bijvoorbeeld behoefte hebben aan het uitoefenen van overwicht en macht. Ze zoeken en vinden een slachtoffer dat ze de baas zijn en buiten die situatie zoveel mogelijk uit. Soms zijn daders zelf het slachtoffer van pesten of van pesten geweest. Kinderen op wie veel macht is of wordt uitgeoefend of die dat zo ervaren, zijn vaker als dader actief. Ook blijkt dat sommige daders voor hun onlust en / of frustratie, waarvan ze de oorzaak niet kennen of waarvan ze de bron niet weg kunnen nemen, een uitlaatklep zoeken bij een kwetsbare persoon in hun omgeving.

Slachtoffer

Aan de andere kant spelen bij het ontstaan van pestgedrag ook factoren mee die te maken hebben met het potentiële slachtoffer. Kinderen van ouders die zelf het slachtoffer van pestgedrag zijn geweest, lopen een groter risico ook slachtoffer van pestgedrag te worden. Uiterlijke kenmerken van kinderen kunnen op potentiële daders werken als "een rode lap".

Kenmerken

Ongewild trekken kinderen aandacht van potentiële daders door hun rode haar, hun bril of welk onbelangrijk detail dan ook. Soms spelen ook kenmerken die samenhangen met de kleding, haardracht, verzorging of de manier van eten een rol. Daarnaast lijken sommige karaktertrekken een risicofactor te zijn. Kinderen die wat minder assertief zijn, snel uit balans raken, of zich op welke manier ook opvallender gedragen dan anderen, lijken potentieel ook meer risico te lopen dat ze het slachtoffer worden van pestgedrag.

Samenvattend betekent dit dat je als leerkracht, met deze aandachtspunten in je achterhoofd, door observatie en bijvoorbeeld via invullen van een vragenlijst snel kunt komen tot een analyse van risicokinderen in je groep. Dit kan je helpen bij het signaleren van daadwerkelijk pestgedrag of bij het voorkomen ervan.

Ad c Het signaleren van pestgedrag

Pestgedrag

Het is niet eenvoudig pesten te onderscheiden van ander conflictgedrag. Nog moeilijker is het de vaak versluierde of geniepige vormen van pesten te ontdekken. Veel gebeurt er buiten jouw gezichtsveld om, stiekem. Meestal is datgene wat je ziet op zichzelf nog niet zo dramatisch: een wat dwingende blik in de ogen of een dreigement waarvan je aanneemt dat het wel los zal lopen. Kinderen die het slachtoffer zijn van pesten proberen ook vaak zelf de zaak te bagatelliseren. Ook als jij of de ouders iets vermoeden en doorvragen, blijven slachtoffers zelf vaak om het hardst ontkennen.

Schaamte

Een kind dat wordt gepest, schaamt zich daar vaak voor. Het wil zijn ouders niet teleurstellen. Een gepest kind is geen populair kind en dat hadden zijn vader en moeder wél graag gewild. Dat voelt een kind haarscherp aan. Het kan ook zijn dat een kind thuis niets zegt omdat het pestprobleem onoplosbaar lijkt. Het is misschien bang dat het probleem juist groter wordt. Stel je voor: je vader of moeder zou wel eens contact op kunnen nemen met de ouders van de pestkop of met de leerkracht op school! Misschien brengt de leerkracht in de klas het probleem ter sprake, dan weten de klasgenoten, dat er 'geklikt' is. De pesterijen worden dan misschien juist erger. Ook kinderen die zelf pesten zullen thuis niet gemakkelijk over het pesten praten.

Zij kunnen er alleen over beginnen als ze zich bewust zijn van hun gedrag en van de ernstige gevolgen daarvan.

Waarom pesten

Pesters weten vaak zelf niet waarom ze iemand pesten. Ook dringt het niet tot ze door hoe erg hun gepest voor het slachtoffer is. "Ze lokte het toch zelf uit, wie loopt er nou nog met zo'n stomme schooltas?" Daarnaast willen veel pestende kinderen de machtspositie die ze door het pesten verkrijgen, niet verliezen. Toch is het niet waar dat pesters nooit willen dat een volwassene het probleem aanpakt. Misschien willen ze wel anders omgaan met andere kinderen, maar hoe moet dat dan?

Middengroep

De meeste kinderen houden zich het liefst afzijdig als er wordt gepest. Als ze het zouden opnemen voor het slachtoffer, lopen ze de kans zelf gepest te worden. En iedere dag zien ze hoe erg dat is. Veel kinderen voelen zich schuldig dat ze niet in de bres springen voor het slachtoffer of een volwassene te hulp roepen. Er zijn ook kinderen die absoluut niet in de gaten hebben dat er gepest

wordt. Ze zien misschien wel iets gebeuren, maar kunnen de ernst van de situatie niet inschatten. Tijdens gesprekken in de klas wordt geprobeerd hen te mobiliseren.

Signalen

Niet zelden komt het voor dat gedragsveranderingen die ouders bij hun kinderen constateren, signalen van pestgedrag zijn. Kinderen die 's nachts niet meer kunnen slapen, die weer in hun bed plassen of emotioneel labiel en afwijkend reageren. Soms zeggen kinderen ook dat ze "dood willen" of zijn ze van de ene dag op de andere met geen mogelijkheid meer naar school te krijgen. Wees alert!

Samenvattend: om duidelijk stelling te kunnen nemen tegen pestgedrag is zicht op de omvang van het probleem, kennis van de gevolgen voor het gepeste kind, inzicht in het gedrag van de pester maar bovenal invoelend vermogen vereist.

Ad d Het omgaan met pestgedrag

Handelen van de leerkracht

Wanneer een leerkracht pestgedrag vermoedt, onderneemt hij actie. Het is verstandig om in elk geval onmiddellijk nader onderzoek te doen. De leerkracht praat met het slachtoffer, niet beoordelend maar informerend. Wat gebeurt er in de school? Op straat van school naar huis en omgekeerd? Hoe lang is het al gaande? De leerkracht neemt bij twijfel ook contact op met de ouders van het vermoede slachtoffer en informeert of zij bij hun kind de laatste tijd afwijkend gedrag hebben geconstateerd.

Al naar gelang de leerkracht pestgedrag vermoedt of constateert, kan hij gebruik maken van drie verschillende methoden om het pestgedrag bespreekbaar te maken:

1. De niet-confronterende methode: bij een vermoeden van pesten kan het beste de niet-confronterende methode worden toegepast door een algemeen probleem aan de orde te stellen om zo bij het probleem in de klas te komen. Het slachtoffer wordt niet met naam en toenaam genoemd waardoor het niet de kans loopt na schooltijd opnieuw in de problemen te komen. In deze anonieme situatie kunnen alle kinderen vrijuit spreken en blijven zij zich veilig voelen. Ook kan de leerkracht verduidelijking geven over de rollen die verschillende kinderen in een pestsituatie aannemen: pester, slachtoffer en meeloper.
2. De confronterende methode: wanneer de leerkracht getuige is van het pestgedrag kan hij er ook voor kiezen om de pester direct te confronteren met zijn daden. Door het geobserveerde gedrag te beschrijven en af te keuren en niet de dader als persoon aan te spreken blijft ook die zijn gevoel van eigenwaarde houden. Als leerkracht is het belangrijk niet de fout te maken om factoren die spelen bij het slachtoffer, als oorzaak van het pestgedrag te zien. Geen enkel kenmerk van het slachtoffer is een oorzaak van of rechtvaardigt het pestgedrag. In geen geval mag het slachtoffer verantwoordelijk gemaakt worden en de dader vrijgepleit.
3. Driesporen aanpak: indien noch de niet-confronterende, noch de confronterende methode het gewenste effect, te weten het stoppen van het pestgedrag, tot gevolg hebben, dan is het zinnig om over te gaan op de driesporen aanpak en het pestprobleem zo breed mogelijk aan te pakken. Dit betekent:

Steun bieden aan het kind dat gepest wordt:

- Naar het kind luisteren en zijn probleem serieus nemen.
- Met het kind overleggen over mogelijke oplossingen .

- Samen met het kind werken aan oplossingen.
- Zo nodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining.

Steun bieden aan het kind dat zelf pest:

- Met het kind bespreken wat pesten voor een ander betekent.
- Het kind helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen.
- Het kind helpen om zich aan regels en afspraken te houden.
- Zo nodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijv. een sociale vaardigheidstraining.

De middengroep betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem:

- Met de kinderen praten over pesten en over hun eigen rol daarbij.
- Met de kinderen overleggen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.
- Samen met de kinderen werken aan oplossingen, waarbij ze zelf een actieve rol spelen.

Ad e. Het vragen en geven van collegiale ondersteuning

De leerkrachten informeren

- Informeer overige leerkrachten indien er sprake is van pestgedrag.
- Help elkaar bij observatie van het pestgedrag.
- Als gezamenlijk uitgangspunt geldt: bij ons op school wordt pesten niet getolereerd!
- Ieder teamlid zal pestgedrag hoe dan ook aanpakken.

De ouders steunen

- Ouders die zich zorgen maken over pesten, serieus nemen.
- Informatie en advies geven over pesten de manieren waarop pesten kan worden aangepakt.
- In samenwerking tussen school en ouders het pestprobleem aanpakken.
- Zo nodig ouders doorverwijzen naar deskundige ondersteuning.

Schriftelijke vastlegging

Bij het signaleren van pestgedrag willen we dat dit wordt vastgelegd in dossiers van betreffende kinderen zodat bij overdracht naar een volgende groep bekend is wat er speelt. We voegen verslaglegging toe in het leerlingadministratieprogramma ParnasSys. Hierin zijn de volgende onderwerpen opgenomen:

- datum, groep en leerkracht
- betrokkenen
- omschrijving hoe probleem is gesignaleerd
- beschrijving incident(en)
- genomen maatregelen door school als geheel
- genomen maatregelen in de groep
- individuele maatregelen

De ouders en het pestprotocol

Adviezen aan ouders van pesters

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek; elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak van het pesten te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer je kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.

Adviezen aan ouders van gepeste kinderen

- Pesten op school kun je het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes beloon je het kind en help je het zijn zelfrespect terug te krijgen.
- Blijf in gesprek met je kind, houd de communicatie open. Geef adviezen om aan het pesten een einde te maken .
- Steun je kind in het idee dat er een einde aan komt.
- Laat je kind opschrijven/vertellen wat het heeft meegemaakt en help emoties te uiten en te verwerken.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een teamsport.

Adviezen aan alle ouders

- Neem het probleem serieus; het kan ook uw kind overkomen .
- Neem de ouders van het gepeste/ pestende kind serieus.
- Maak het tot een gemeenschappelijk probleem.
- Vraag om toezicht op het schoolplein.
- Praat met uw kind over school, over relaties in de klas.
- Geef af en toe informatie over pesten.
- Corrigeer uw kind als het voortdurend anderen buitensluit.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.

Ouders/verzorgers van de leerlingen op de hoogte stellen

De leerkracht informeert zowel de ouders/verzorgers van de gepeste leerling als de ouders/verzorgers van de pester zo spoedig mogelijk over wat er speelt.

Dat gebeurt bij voorkeur vóór het gesprek met de betrokken leerlingen. Denk hierbij aan het volgende:

- De leerkracht vraagt de ouders of zij de signalen herkennen. Wanneer zij niet weten wat de signalen zijn, kunt u hen hierover informatie geven.
- De leerkracht vertelt ouders/verzorgers dat het niet hun schuld is.
- De leerkracht informeert de ouders over de afspraken die met de leerlingen zijn gemaakt, wanneer het gesprek met hen al heeft plaatsgevonden.

- De leerkracht vertelt de ouders welke maatregelen zij kunnen nemen/wat zij kunnen doen.
- De leerkracht kan de ouders/verzorgers voor meer informatie verwijzen naar bijvoorbeeld:
 - Pestweb; informatie over pesten op school.
0800-5010
www.pestweb.nl
 - Meldknop; informatie over en hulp bij internetproblemen.
info@veiliginternetten.nl
www.meldknop.nl

Afronding

Er is sprake van een afronding wanneer de ouder/verzorgers op de hoogte zijn gebracht. Echter alleen wanneer het pestgedrag ook daadwerkelijk is gestopt. Het is belangrijk om de leerlingen te blijven volgen en goed op te letten of het (digitale) pesten daadwerkelijk is gestopt. Vraag de leerling die gepest is af en toe hoe het met hem gaat. Let erop dat dit gebeurt in een veilige ruimte. Wanneer de leerling over de gang loopt zal hij waarschijnlijk minder snel zeggen dat het niet goed gaat. Ook de leerling die gepest heeft kunt u vragen hoe het met hem gaat. Deze kan namelijk ook behoefte hebben aan aandacht.

De teamleden van basisschool De Sprong streven er naar om (digitaal) pesten te stoppen, of liever nog, te voorkomen. Dit zal niet altijd lukken, omdat vele vormen van pestgedrag zich buiten school afspelen. Toch vinden de teamleden het erg belangrijk om te doen wat in hun vermogen ligt. Immers, kinderen kunnen pas goed leren als ze zich veilig voelen.

11.5 Veilig internetgebruik, cyberpesten en social media

Op basisschool De Sprong besteden we in de bovenbouwgroepen regelmatig aandacht aan veilig internetgebruik. We gebruiken hiervoor programma's die onder andere worden aangeboden via 'Kennisset' en 'Veiliginternetten.nl'.

Cyberpesten

Digitaal pesten is één van de verschillende vormen van pesten. Cyberpesten gebeurt vaak buiten de school. Het ruziën en pesten gaat op school door. Schoolresultaten lijden eronder. Er ontstaat een onveilig klimaat. Kinderen kunnen minder goed leren. En het pesten heeft effect op het schoolklimaat. Het is een groeiend probleem. Daarom is een aanvulling op het huidige pestprotocol van groot belang. Dit protocol stuurt aan op een integrale aanpak in samenwerking met de ouders. Er zijn verschillende vormen van cyberpesten: anonieme berichten versturen, schelden, roddelen, bedreigen, foto's van mobieltjes en webcam op internet plaatsen, privégegevens op een site plaatsen, wachtwoorden stelen en misbruiken, haatprofielen aanmaken, virussen sturen, happy slapping en het versturen van een e-mail bom. Schrikbarend is te weten dat 20% van de leerlingen te maken heeft met cyberpesten. Niet al deze vormen zal je vinden op de basisschool, maar toch is het van belang te weten waarin cyberpesten kan ontstaan. De effecten van cyberpesten kunnen erger zijn dan bij traditioneel pesten. Wanneer de leerkracht merkt, dat er door kinderen uit zijn klas thuis gebruik gemaakt wordt van chatprogramma's, of er e-mailcontacten tussen leerlingen zijn, bespreekt de leerkracht met de groep de voordelen én risico's hiervan. In de bovenbouwgroepen is dit in ieder geval aan de orde. Als scholen kiezen wij voor een curatieve aanpak; Signalen betreffende cyberpesten nemen we altijd serieus. Wanneer de leerkracht signaleert, dat er sprake is van cyberpesten, volgt hij onderstaand stappenplan.

Gesprek met de gepeste leerling en gesprek met de dader(s)

Deze twee onderdelen vallen beiden onder de eerste stap. Ze dienen naast elkaar uitgevoerd te worden. Het is namelijk van belang dat er met zowel het slachtoffer als met de daders in gesprek gegaan wordt. Daarvoor dienen de dader(s) dus opgespoord te worden. Er moet worden afgewogen of de gesprekken afzonderlijk plaatsvinden of dat dit in een driegesprek (leerkracht, slachtoffer, dader) kan plaatsvinden. Hierbij worden duidelijke afspraken gemaakt over het vervolg.

Gesprek met de gepeste leerling

Het is van belang dat de leerkracht:

- Deze leerling en diens klacht serieus neemt.
- De leerling zijn verhaal laat doen en daar de tijd voor neemt.
- Zich probeert in te leven in de leerling.
- Geen verwijten maakt. Dat maakt het onveilig voor de leerling, waardoor deze minder zal vertellen of zelfs helemaal niets meer zal vertellen.
- De leerling de tip geeft om de pester te blokkeren en/of te verwijderen wanneer het om digitaal pesten gaat.
- Door blijft vragen. Vooral wanneer het gaat om een gesprek met een leerling na het signaleren van digitaal pesten. De leerling zal niet snel vertellen dat hij gepest wordt of zelf pest.

Opsporen van de dader(s)

Soms zal bekend zijn wie de pester is en soms niet. Wanneer niet bekend is wie de pester is zal er getracht moeten worden om dit op te sporen. Dit kan gedaan worden door gesprekken te bewaren

en uit te printen. In deze gesprekken kunnen aanwijzingen staan over wie de dader is. Op De Sprong is het niet toegestaan gebruik te maken van de website Facebook of het bekijken van de mail. De stijl van het bericht en eventuele taalfouten en aanwijzingen kunnen de dader verraden. De dader kan wellicht ook worden gevonden door in de klas te praten over wat er is gebeurd.

Gesprek met de dader(s)

Hierbij is het van belang:

- in te gaan op wat er gaande is;
- door te vragen;
- goed te luisteren naar de kant van het verhaal van deze leerling en dit serieus te nemen;
- te wijzen op de mogelijke gevolgen voor de gepeste leerling;
- duidelijk te maken dat de leerling zich schuldig maakt aan een ernstig feit en dat dit in sommige gevallen zelfs strafbaar is.

Als het pesten op deze manier bespreekbaar wordt gemaakt, bestaat wel het gevaar dat het slachtoffer opnieuw door de pester(s) te grazen wordt genomen. Op het moment dat hier sprake van is, treedt het pestprotocol in werking.

Ouders/verzorgers van de leerlingen op de hoogte stellen

De leerkracht informeert zowel de ouders/verzorgers van de gepeste leerling als de ouders/verzorgers van de pester zo spoedig mogelijk over wat er speelt. Dat gebeurt bij voorkeur vóór het gesprek met de betrokken leerlingen. Denk hierbij aan het volgende:

- De leerkracht vraagt de ouders of zij de signalen herkennen. Wanneer zij niet weten wat de signalen zijn, kunnen zij hierover geïnformeerd worden.
- De leerkracht informeert de ouders over de afspraken die met de leerlingen zijn gemaakt, wanneer het gesprek met hen al heeft plaatsgevonden.
- De leerkracht adviseert de ouders welke maatregelen zij kunnen nemen, wat zij kunnen doen.
- De leerkracht kan de ouders/verzorgers voor meer informatie verwijzen naar bijvoorbeeld:
 - Pestweb; informatie over pesten op school.
0800-5010
www.pestweb.nl
 - Meldknop; informatie over en hulp bij internetproblemen.
info@veiliginternetten.nl
www.meldknop.nl

Afronding

Er is sprake van een afronding wanneer de ouder/verzorgers op de hoogte zijn gebracht. Echter alleen wanneer het pestgedrag ook daadwerkelijk is gestopt. Het is belangrijk om de leerlingen te blijven volgen en goed op te letten of het digitale pesten daadwerkelijk is gestopt.

Vraag de leerling die gepest is af en toe hoe het met hem gaat. Let erop dat dit gebeurt in een veilige ruimte. Wanneer de leerling over de gang loopt zal hij waarschijnlijk minder snel zeggen dat het niet goed gaat. Ook de leerling die gepest heeft kunt u vragen hoe het met hem gaat. Deze kan namelijk ook behoefte hebben aan aandacht.

De teamleden streven er naar om digitaal pesten te stoppen, of liever nog, te voorkomen. Dit zal niet altijd lukken, omdat deze vorm van pestgedrag zich buiten school afspeelt. Toch vinden de

teamleden het erg belangrijk om te doen wat in hun vermogen ligt. Immers, kinderen kunnen pas goed leren als ze zich veilig voelen.

Omgaan met social media (*protocol voor onderwijzend personeel*)

Social media zijn niet meer weg te denken uit onze maatschappij en dus ook niet bij iedereen die betrokken is bij scholen. Social media kunnen een goede bijdrage leveren aan de professionaliteit van onderwijspersoneel en de kwaliteit van het onderwijs. Net zoals bij de introductie van internet en e-mail eind vorige eeuw levert het gebruik van social media vragen op over deze individuele en meestal openbare communicatiekanalen. Uitgangspunt is dat professionals zelf weten hoe zij hiermee verstandig omgaan. Het digitale gedrag op social media wijkt niet af van het real life gedrag binnen de school. Toch zijn er in scholen verschillen in kennis en ervaringen met, en meer of minder enthousiasme over social media. Het protocol Social Media voor onderwijzend personeel heeft als doel de dialoog over het gebruik ervan op gang te brengen en een handreiking te bieden voor meer duidelijkheid in het grijze gebied tussen binnen- en buitenschools mediagebruik. Onder social media wordt verstaan: Twitter, Facebook, LinkedIn en Youtube en de wat minder bekende varianten daarop.

Richtlijnen gebruik social media:

- De leerkrachten van De Sprong delen kennis en andere waardevolle informatie.
- Bij onderwijskundige onderwerpen maken de leerkrachten duidelijk of zij op persoonlijke titel of namens de school publiceren.
- De leerkrachten publiceren geen vertrouwelijke informatie op social media.
- De leerkracht gaan niet in discussie met een leerling of ouder op social media.
- De schoolleider is altijd vertegenwoordiger van de school, ook als hij een privémening verkondigd. Bij twijfel dus niet publiceren!
- De leerkrachten zijn persoonlijk verantwoordelijk voor wat zij publiceren.
- De leerkrachten weten dat publicaties op social media altijd vindbaar zijn.
- Bij twijfel over een publicatie of over raakvlakken met de school zoeken de leerkrachten contact met de schoolleider.
- De Sprong zorgt ook digitaal voor een veilig klimaat en communiceren met leerkrachten, leerlingen en ouders over hoe zij dit doen.
- De Sprong legt vast welke maatregelen zij nemen bij digitale overtredingen van leerkrachten, leerlingen en ouders en communiceren dit met deze doelgroepen. Deze zijn genoemd in de aanvulling pestprotocol cyberpesten

11.6 Registratieformulier pesten, agressie en geweld, discriminatie en seksuele intimidatie

Gegevens ten behoeve van de schriftelijke registratie van pesten, agressie en/of geweld, discriminatie en seksuele intimidatie. Uitsluitend voor intern gebruik voor basisschool De Sprong.

Naam getroffene:

Adres:

Postcode en plaats:

Getroffene is: werknemer / stagiair / leerling / anders namelijk*:

Plaats van het incident:

Datum en tijdstip van het incident:

Vorm van incident:

- ☐ Fysiek, nl:
- ☐ Verbaal, nl:
- ☐ Dreigen, nl:
- ☐ Vernieling, nl:
- ☐ Diefstal, nl:
- ☐ Anders, nl:

Behandeling

- ☐ Geen
- ☐ Behandeling huisarts
- ☐ Behandeling in ziekenhuis / EHBO*
- ☐ Opname in ziekenhuis
- ☐ Ziekteverzuim/leerverzuim
- ☐ Anders, nl:

Schade		Kosten	
Materieel, nl:		€	
Fysiek letsel, nl:		€	
Psychisch letsel, nl:		€	
Anders, nl:		€	
Afhandeling:			

Politie ingeschakeld ja / nee *

Aangifte gedaan ja / nee*

Melding arbeidsinspectie ja / nee*

Psychische opvang ja / nee*

Nazorg ja / nee*

* Doorhalen wat niet van toepassing is

Korte beschrijving van het incident:

Suggesties voor verdere afhandeling:

Suggesties voor preventie in de toekomst:

Plaats, datum.....

Handtekening getroffene:

11.7 Intentieverklaring

Binnen basisschool De Sprong worden agressie en geweld niet geaccepteerd. Pesten, agressie en geweld, discriminatie en seksuele intimidatie verpesten de schoolsfeer en zijn slecht voor het werk- en leefklimaat. Een slechte sfeer heeft een negatieve invloed op de werkprestaties van de leraren en de leerresultaten van de leerlingen.

Om pesten, agressie, geweld, discriminatie en seksuele intimidatie tegen te gaan geven het bestuur, de directie, het voltallige personeel en de medezeggenschapsraad de volgende intentieverklaring af: *Het bestuur, de directie, het personeel en de medezeggenschapsraad willen een schoolklimaat handhaven waarin iedereen elkaars integriteit respecteert.*

Hiertoe zullen het bestuur, de directie, het personeel en de medezeggenschapsraad een actief beleid voeren gericht op het voorkomen en bestrijden van pesten, agressie en geweld, discriminatie en seksuele intimidatie.

Het bestuur en de directie zullen klachten dienaangaande serieus behandelen.

Het bestuur, de directie, het personeel en de MR zullen pesten, agressie en geweld, discriminatie en seksuele intimidatie niet tolereren. Passende gedragsregels en een passend sanctiebeleid zullen hieraan vormgeven.

Wanroij, 6 september 2021

Ondertekend door:

..... namens het bestuur

..... namens de directie

..... namens de MR

..... namens het personeel

11.8 Protocol schorsing en verwijdering van leerlingen

De scholen van Optimus Primair Onderwijs werken aan een vriendelijk en veilig schoolklimaat. Het bieden van orde, regelmaat, grenzen en het aanleren van positief gedrag zijn hier de bouwstenen van. Dit alles werkt mee aan het voorkomen van ongewenst gedrag.

Toch kan, ondanks proactief beleid, ongewenst gedrag voorkomen.

Wanneer een school een leerling niet de nodige speciale zorg kan bieden, wanneer de leerling zich voortdurend agressief gedraagt en/of er sprake is van ernstige conflicten zijn (ook als de ouder(s)/verzorger(s) daarbij betrokken zijn) dan kan de school (lees bevoegd gezag) overgaan tot schorsen en verwijderen.

Schorsen

Leerlingen kunnen van school worden gestuurd door middel van schorsing (voor een tijdje) of verwijdering (voorgoed). Het is in de wet opgenomen onder artikel 40c van de WPO¹. Daarbij is de school verplicht om schorsingen van langer dan één dag bij de inspectie te melden en de leerplichtambtenaar in te lichten. In het voornoemde artikel is ook opgenomen dat leerlingen voor ten hoogste één week (5 schooldagen) geschorst kunnen worden.

Scholen of bevoegde gezagen dienen de schorsing te melden via een formulier dat in het internet schooldossier (ISD) is opgenomen. De inspectie gaat er van uit dat een schorsing zo kort mogelijk duurt en dat de school zich rekenschap geeft van de gevolgen voor het kind. Van school mag verwacht worden dat zij in geval van schorsing zorgvuldig te werk gaat en vaste procedures volgt. De rechter toetst zo nodig of deze gevolgd zijn.

Een school kan besluiten een leerling te schorsen/verwijderen. Bijvoorbeeld als:

- de school een leerling niet de nodige speciale zorg kan bieden;
- de leerling zich voortdurend agressief gedraagt;
- er ernstige conflicten zijn (ook als de ouder(s)/verzorger(s) daarbij betrokken zijn)

Zie de uitgebreide toelichting onder het kopje 'Verwijderen'.

Verwijdering (voorgoed)

Een verwijdering wordt gezien als laatste redmiddel. Dat betekent (behoudens zeer ernstige acute situaties) dat er eerst andere pogingen moeten zijn ondernomen om de situatie te normaliseren: gesprekken, concrete (gedrags) afspraken, een afkoelingsperiode, mogelijk bemiddeling door een derde. Daarbij mag het bevoegd gezag er wel van uitgaan dat de ouder(s)/verzorger(s) respect kunnen (blijven) opbrengen voor de professionele inzichten en afwegingen van de school.

¹ Artikel 40c. Schorsing:

1. Het bevoegd gezag kan met opgave van redenen een leerling voor een periode van ten hoogste één week schorsen.
2. Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan de ouder(s)/verzorger(s) bekendgemaakt.
3. Het bevoegd gezag stelt de inspectie van een schorsing voor een periode langer dan één dag schriftelijk en met opgave van redenen in kennis.

In grote lijnen zijn er vier gronden voor verwijdering van een leerling:

- De school kan niet (langer) voldoen aan de zorgbehoefte van de leerling. De verwijdering is dan vooral onderwijskundig en/of organisatorisch ingegeven. In dit geval, is het van belang eerst vast te stellen of de leerling formeel thuishoort in of toelaatbaar is tot het speciaal (basis) onderwijs, of dat de leerling thuishoort in het regulier basisonderwijs. Een leerling is toelaatbaar tot het speciaal (basis)onderwijs als het samenwerkingsverband waartoe de school behoort de leerling toelaatbaar heeft verklaard of als het door een instelling van cluster 1 of 2 een toekenning heeft gekregen voor een intensief arrangement. Als die toelaatbaarheidsverklaring/toekenning aanwezig is, maar de ouder(s)/verzorger(s) weigeren met de plaatsing in te stemmen, dan kan de basisschool alsnog tot verwijdering overgaan.
- Verwijdering op basis van ernstig wangedrag van de leerling. Enkele voorbeelden van wangedrag zijn: overtreding van de schoolregels, agressief gedrag, bedreiging, vandalisme, seksuele intimidatie. Verder moeten lichtere maatregelen hebben gefaald en moet de leerling en/of zijn ouder(s)/verzorger(s) zijn gewaarschuwd dat bij de eerstvolgende keer van wangedrag tot verwijdering wordt overgegaan. Overigens is in de praktijk gebleken dat verwijdering (formele maatregel) gebaseerd moet zijn op een schoolreglement dat duidelijke grenzen stelt aan het gedrag van de leerlingen (informele maatregelen). Ook het gedrag van ouder(s)/verzorger(s) of de relatie tussen de school en ouder(s)/verzorger(s) kan reden zijn om tot verwijdering over te gaan. In dit geval is het van groot belang dat er gedragsregels zijn hoe de school met wangedrag omgaat en wanneer de grens van verwijdering is bereikt. Dit kan worden gepubliceerd in de schoolgids. Belangrijk is echter dat de voorzieningenrechter niet alleen verlangt dat het om een ernstig verstoorde relatie gaat, waarvan het niet aannemelijk is dat herstel te verwachten is, maar ook dat de verstandhouding een negatieve invloed moet hebben op 'het ordelijk functioneren van de school'. Het onderwijsproces zelf zal er dus onder te lijden moeten hebben en niet alleen voor de leerling zelf, maar ook breder.
- Verwijdering vanwege gedrag dat in strijd is met de grondslag van de school

De beslissing over verwijdering van een leerling wordt genomen door het **bevoegd gezag**.

2 Wat zegt de wet PO over verwijderen

Artikel 40 lid 11. Voordat wordt besloten tot verwijdering hoort het bevoegd gezag de betrokken groepsleerling. Definitieve verwijdering van een leerling vindt niet plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten.

Onder andere school kan ook worden verstaan een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs.

Artikel 63 lid 2. Indien het bevoegd gezag van een bijzondere school op grond van artikel 40 weigert een leerling toe te laten dan wel een leerling verwijderd, deelt het de beslissing daartoe, schriftelijk en met redenen omkleed, mede door toezending of uitreiking aan de ouder(s)/verzorger(s). Daarbij wordt tevens de inhoud van het bepaalde in het derde lid, eerste volzin, vermeld. Voordat het bevoegd gezag van een bijzondere school op grond van dat artikellid beslist tot verwijdering van een leerling, hoort het de ouder(s)/verzorger(s) van de leerling, onverminderd het bepaalde in dat artikellid. Het bevoegd gezag neemt de beslissing, bedoeld in de eerste volzin, zo spoedig mogelijk. Artikel 63 lid 3. Binnen 6 weken na de mededeling, bedoeld in het tweede lid, kunnen de ouder(s)/ verzorger(s) bij het bevoegd gezag schriftelijk hun bezwaren kenbaar maken tegen de beslissing. Het bevoegd gezag beslist binnen 4 weken na ontvangst van de bezwaren.

Voordat zo'n besluit wordt genomen, moet het bevoegd gezag luisteren naar het verhaal van de ouder(s)/verzorger(s), de leerling en de betrokken groepsleraar. Het bevoegd gezag moet de leerplichtambtenaar direct inlichten over een besluit tot verwijdering. Het bevoegd gezag moet altijd aangeven wat de reden is van de verwijdering. Als het besluit eenmaal genomen is, mag het bevoegd gezag de leerling niet onmiddellijk van school sturen. Het bevoegd gezag mag een leerling pas definitief verwijderen als het voldaan heeft aan zijn zorgplicht om een andere school te vinden die bereid is de leerling toe te laten. Onder andere school kan ook worden verstaan een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs. De school heeft hier 8 weken de tijd voor, en moet zich aantoonbaar inspannen om een andere school te vinden. Voor het (speciaal) basisonderwijs geldt dat als het niet lukt binnen 8 weken een andere school te vinden, dan mag de school de leerling alsnog definitief verwijderen⁴

Bezwaar maken

Het bevoegd gezag is verplicht ouder(s)/verzorger(s) erop te wijzen dat ze bezwaar kunnen maken tegen de beslissing om hun kind te verwijderen. Ze moeten dit doen binnen 6 weken nadat het besluit schriftelijk aan de ouder(s)/ verzorger(s) bekend is gemaakt.

Het bezwaar dienen de ouder(s)/verzorger(s) schriftelijk in bij het bevoegd gezag van de school. Dat neemt vervolgens binnen 4 weken een beslissing op het bezwaar van de ouder(s)/verzorger(s), maar niet voordat zij ouder(s)/ verzorger(s) in de gelegenheid hebben gesteld om hun bezwaren onderling toe te lichten. De school zal hen tevens in de gelegenheid moeten stellen om kennis te nemen van de adviezen en rapporten die zijn gebruikt bij het besluit over de verwijdering van hun kind.

Tijdens de bezwaarprocedure hoeft de school het kind niet toe te laten. Als ouder(s)/verzorger(s) toch willen dat hun kind wordt toegelaten, kunnen zij om een voorlopige voorziening vragen door een kort geding aan te spannen bij de civiele rechter. Ouder(s)/verzorger(s) dienen zich in dat geval te laten vertegenwoordigen door een advocaat.

Als het bevoegd gezag in de beslissing op het bezwaar van de ouder(s)/ verzorger(s) vasthoudt aan de verwijdering van het kind, moet het bevoegd gezag de inspectie berichten over het definitieve besluit tot verwijdering. Vanaf dit moment is het kind verwijderd van de basisschool en staat niet langer ingeschreven. Ouder(s)/verzorger(s) kunnen de zaak voorleggen aan de rechter. Bij een school voor bijzonder onderwijs kunnen ouder(s)/verzorger(s) naar de civiele rechter. In het laatste geval dienen zij zich te laten vertegenwoordigen door een advocaat.

Wet passend onderwijs

Na de invoering van de Wet passend onderwijs mag het bevoegd gezag nog steeds een leerling verwijderen. Echter, als het een leerling betreft met extra ondersteuningsbehoefte geldt de zorgplicht en is de school verantwoordelijk voor een nieuwe plek. School zoekt, in samenspraak met de ouder(s)/verzorger(s), een alternatieve passende school.

Scholen of het bevoegde gezag dienen de schorsing te melden via een formulier dat in het internet schooldossier (ISD) is opgenomen.

⁴ Tot die tijd mag het kind niet definitief van school worden gestuurd. De reden hiervoor is dat het kind leerplichtig is

Schorsing - stapsgewijs

De schorsing kan opgelegd worden als corrigerende strafmaatregel, die toegepast wordt nadat is gebleken dat andere maatregelen niet het beoogde effect sorteren, of als een onmiddellijke maatregel die wordt toegepast naar aanleiding van een ernstige aangelegenheid.

Aanleidingen voor een schorsingsbesluit kunnen zijn:

- bedreiging door ouder(s)/verzorger(s);
- herhaalde les-/ordeverstoring;
- wangedrag tegenover leerkrachten en/of medeleerlingen; diefstal, beroving, afpersing;
- bedreiging;
- geweldpleging;
- gebruik van alcohol of drugs tijdens schooltijden;
- handel in drugs of in gestolen goederen;
- bezit van wapens of vuurwerk.

De volgende regels moeten hierbij in acht worden genomen.

- Het bevoegd gezag van een school kan een leerling voor een periode van ten hoogste één week (= schooldagen) schorsen.
- De schorsing wordt schriftelijk gemeld aan de ouder(s)/verzorger(s), de inspectie en de leerplichtambtenaar. De ouder(s)/verzorger(s) worden opgeroepen voor een gesprek op school.
- De leerling wordt tijdens de schorsingsperiode binnen of buiten de school aan het werk gezet.
- Na de schorsingsperiode en het gesprek met de ouder(s)/verzorger(s) wordt de leerling weer tot de lessen toegelaten. Een schorsing kan meerdere malen voor dezelfde leerling worden toegepast indien er sprake is van een nieuw incident.

Procedure schorsing in stappen

Als het bevoegd gezag van de school besluit een leerling te schorsen moeten de volgende stappen worden gezet:

1. Het bevoegd gezag neemt pas een besluit tot schorsing na een zorgvuldige belangenafweging. Hierbij kan gedacht worden aan bepaald gedrag van een leerling dan wel ouder, bijvoorbeeld het herhaald overtreden van schoolregels, bedreigend gedrag, strafbare feiten plegen op school dan wel in relatie met school, gezagsondermijndend gedrag, onhanteerbaar gedrag. Ook kan gedacht worden aan een vertrouwensbreuk, waarbij bijv. dwingende adviezen niet worden opgevolgd.
2. Het besluit tot schorsing moet schriftelijk - en met opgave van redenen -aan de ouder(s) worden meegedeeld. Zij worden door het bevoegd gezag uitgenodigd voor een gesprek betreffende de maatregel. Hierbij dienen nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden te worden verkend, waarbij de mogelijkheden en de onmogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen.
3. Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de lessen op school onttrokken. Voor zover mogelijk worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden.
4. Van de schorsing en het gesprek met de ouder(s) wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouder(s)/verzorger(s) voor gezien getekend. Mochten ouder(s)/verzorger(s) niet willen tekenen, dan kunnen oplossingen zijn: mailen, in bijzijn van een personeelslid overhandigen, aangetekend laten bezorgen.

5. Bij schorsing voor langer dan één dag stelt het bevoegd gezag de inspectie via het schooldossier en de leerplichtambtenaar schriftelijk en met opgave van redenen van dit feit in kennis.
6. Een schorsing duurt ten hoogste 5 schooldagen. De leerling dient daarna in beginsel weer toegelaten te worden op school, tenzij de schorsing gebruikt is (en zodanig is aangekondigd) als overgangsmaatregel naar een definitieve verwijdering. We spreken in dat geval niet meer van schorsing, maar van “vrijstelling voor bezoek aan de school”. Deze vrijstelling duurt dan net zo lang als de tijd die nodig is om te komen tot een beslissing over die eventuele verwijdering.
7. Deze vrijstelling van/voor onderwijs kan alleen bij ernstige gedragsproblemen waarbij de veiligheid van het kind en/of de klasgenootjes in gevaar is.
8. De ouder(s)/verzorger(s) hebben de mogelijkheid tegen een schorsing schriftelijk bezwaar te maken bij het bevoegd gezag van de school. Het bevoegd gezag beslist zo snel mogelijk, maar uiterlijk binnen 5 dagen na ontvangst van het bezwaarschrift. Gedurende de behandeling van het bezwaar kan de leerling de toegang tot de lessen worden onttrokken voor de maximale tijd van de schorsingsduur.
9. De leerling en zijn/haar ouder(s)/verzorger(s) worden in de gelegenheid gesteld te worden gehoord.

Verwijderen - stapsgewijs

Nadat is gebleken dat meerdere schorsingsmaatregelen niet het beoogde effect sorteren, kan verwijdering als corrigerende strafmaatregel worden toegepast. Verwijdering kan ook worden toegepast als onmiddellijke maatregel naar aanleiding van een ernstige aangelegenheid.

Voor verwijdering van een leerling moet een procedure worden gevolgd waarbij de leerling, de ouder(s)/verzorger(s), indien van toepassing de gezinsvoogd, de leerplichtambtenaar, de directie, het bevoegd gezag van de school en de inspectie betrokken zijn.

Procedure verwijdering in stappen

1. Het bevoegd gezag van de school is als enige bevoegd te besluiten tot definitieve verwijdering van een leerling. Voordat de beslissing daarover genomen wordt, moet het bevoegd gezag van de school de groepsleerkracht horen (WPO, art. 40 lid 5 en art. 63 lid 2) en de ouder(s)/verzorger(s) in de gelegenheid stellen om gehoord te worden.
2. Een voorgenomen besluit tot verwijdering van een leerling moet schriftelijk en met opgave van redenen aan de ouder(s)/verzorger(s) worden meegedeeld. De dagtekening van dit besluit markeert tevens het begin van de periode van 8 weken, niet inhoudende de zomervakantie, waarin het bevoegd gezag van de school (aantoonbaar) een andere school/instelling voor de leerling zoekt (WPO, art. 40 lid 5). Een kopie van dit besluit moet direct aan de leerplichtambtenaar van het schoolstadsdeel of de woongemeente van de leerling worden gezonden (LPW, art. 18 lid 3).
3. De definitieve verwijdering van een leerplichtige leerling kan pas plaatsvinden wanneer een andere school bereid is gebleken de leerling in te schrijven en na de periode van 8 weken – of korter indien de ouder(s)/verzorger(s) inschrijving weigeren bij de school die bereid gevonden is de leerling te plaatsen. Hangende de procedure tot verwijdering kan de leerling uit de klas worden geplaatst. De leerling mag in beginsel niet naar huis worden gestuurd. De school meldt de procedure tot verwijdering direct bij de leerplichtambtenaar.
4. Het bevoegd gezag van de school deelt de inspectie het definitieve besluit tot verwijdering schriftelijk en met opgave van redenen mee. In die brief geeft het bevoegd gezag van de school ook aan naar welke school de leerling kan worden overgeplaatst. In de brief aan de

ouder(s)/verzorger(s) over het definitieve besluit tot verwijdering van hun kind moet gewezen worden op de mogelijkheid om binnen 6 weken na dagtekening een bezwaarschrift bij het bevoegd gezag van de school in te dienen (AWB, art. 6:7; WPO, art. 63 lid 3).

5. Het bevoegd gezag van de school neemt zo spoedig mogelijk, maar in elk geval binnen 4 weken na ontvangst van een ingediend bezwaarschrift (WPO, art. 40 lid 5 en art. 63 lid 3), desgewenst na overleg met de inspectie en deskundigen, een besluit. Voordat een dergelijk besluit genomen wordt, moeten de ouder(s)/verzorger(s) in de gelegenheid worden gesteld te worden gehoord en moeten zij kennis hebben kunnen nemen van de op het besluit betrekking hebbende adviezen of rapporten.
6. Tot het moment van definitieve verwijdering volgt de leerling een onderwijsprogramma op school. In extreme gevallen kan een leerling, in overleg met de ouder(s)/verzorger(s) en indien van toepassing met de gezinsvoogd, enkele dagen buiten de school geplaatst worden.

Indien een leerling na de verwijderingsprocedure thuis komt te zitten, omdat de ouder(s)/verzorger(s) en de school geen andere school bereid hebben gevonden de leerling te plaatsen, of omdat de leerling op een wachtlijst staat, wordt de leerling via de leerplichtambtenaar bij het verantwoordelijke hoofd van de leerplichtambtenaar van het stadsdeel of de woongemeente waar de leerling schoolgaand is gemeld en meldt de school dit.

11.9 Beleidsplan en protocol ongevallenregistratie

Inleiding

Ernstige arbeidsongevallen moeten bij de Arbeidsinspectie gemeld worden. Sommige ongevallen moeten in een lijst van arbeidsongevallen worden opgenomen.

Bij een ernstig arbeidsongeval op De Sprong moet de schoolleiding altijd de Arbeidsinspectie inschakelen. De Arbeidsinspectie voert op basis van een melding een ongevallenonderzoek uit. Sommige ongevallen moeten geregistreerd worden in een lijst. De bedoeling hiervan is vooral om als organisatie te kunnen zien of er bepaalde trends zijn in de aard en de oorzaak van de arbeidsongevallen en dat er op basis van de registratie verbeteringen kunnen worden doorgevoerd.

Inhoud en reikwijdte Arbowet

In dit beleidsprotocol voor basisschool De Sprong wordt uitvoerig ingegaan op het melden en registreren van arbeidsongevallen van het schoolpersoneel. De schoolleider van de school draagt er zorg voor dat elk personeelslid van de school goed is geïnformeerd over de inhoud van deze notitie. Ongevallen van leerlingen hoeven – op grond van artikel 9 van de Arbowet - niet gemeld te worden bij de Arbeidsinspectie en niet geregistreerd te worden in een lijst. Vanuit het oogpunt van veiligheid op de scholen] is het registreren van ongevallen, waarbij leerlingen betrokken zijn natuurlijk wel van belang.

Melding en registratie van arbeidsongevallen en beroepsziekten zijn neergelegd in artikel 9 van Arbeidsomstandighedenwet.

Melden en registreren van arbeidsongevallen

Beschrijving van arbeidsongevallen

Het gaat hier om ongevallen tijdens het werk in en om de school en tijdens schoolactiviteiten buiten de school, zoals schoolkampen, excursies en schoolreisjes.

Ongevallen die medewerkers krijgen tijdens het woon- werkverkeer vallen niet onder het begrip arbeidsongevallen. Ook ongevallen in de privésfeer zoals in de woning, tijdens het sporten en in vrije tijd vallen niet onder het begrip arbeidsongeval.

Let op: arbeidsongevallen van stagiaires en uitzendkrachten moet de schoolleiding wel melden bij de Arbeidsinspectie.

Meldplicht voor ernstige ongevallen

Op basis van de Arbowet (artikel 9) is de schoolleider van De Sprong verplicht om ernstige ongevallen te melden bij de Arbeidsinspectie. Uiteraard hebben alle personeelsleden de plicht om in voorkomende gevallen terstond melding te doen bij de schoolleider, diens plaatsvervanger of de locatieleider.

Onder ernstige ongevallen wordt verstaan:

- Dodelijke ongevallen.
- Ongevallen die leiden tot een opname in het ziekenhuis; het gaat hier met name om het woordje 'opname'. Iemand die op de polikliniek in het gips wordt gezet en daarna naar huis mag, wordt dus niet opgenomen. Een dergelijk ongeval hoeft dus niet gemeld te worden. Als de gebroken arm meteen geopereerd moet worden en de patiënt moet enkele dagen in het ziekenhuis blijven, dan moet dat ongeval wél gemeld worden.

- Ongevallen met blijvend letsel; dit is vaak een lastige zaak want een in eerste opzicht niet ernstig ongeval kan op den duur toch leiden tot blijvend letsel. De schoolleiding dient ook ná verloop van een langere tijd (bijvoorbeeld als na enige maanden blijkt, dat er sprake is van een blijvend letsel) toch een dergelijk ongeval te melden bij de Arbeidsinspectie.

Melding aan Arbeidsinspectie: direct op dezelfde dag

Een ongevalsmelding moet direct gedaan worden, dat wil zeggen (het liefst) per telefoon of digitale melding en nog dezelfde dag. Op het niet melden van een ernstig ongeval staat een forse boete (€ 4.500,-). Binnen de scholen is de schoolleider verantwoordelijk voor het melden. Indien de schoolleider niet aanwezig is, zal zijn plaatsvervanger hiervoor zorg moeten dragen.

Bij ongevalsmelding aan de Arbeidsinspectie wordt tevens de schoolleider geïnformeerd.

De contactgegevens van de Arbeidsinspectie en de informatie die paraat moeten zijn bij (digitale) melding zijn verderop in dit protocol vermeld.

Registreren

Verplichte ongevalsregistraties

De schoolleider is verplicht om bepaalde ongevallen te registreren in een lijst van ongevallen. De hiernavolgende soort ongevallen moeten in elk geval (wettelijk gezien) geregistreerd worden:

- Ongevallen die gemeld zijn aan de Arbeidsinspectie (dus: dodelijke ongevallen, ongevallen met blijvend letsel en ongevallen die leiden tot een ziekenhuisopname).
- Ongevallen die geleid hebben tot een ziekteverzuim van méér dan drie werkdagen. Dit betekent dat als bijvoorbeeld de vakleerkracht gymnastiek zijn enkel verstuikt bij de gymnastiekles op maandagmiddag, en hierdoor dinsdag, woensdag en donderdag ziek thuis blijft, er nog geen sprake is van een ongeval dat geregistreerd moet worden. Pas als in het voorbeeld de leerkracht ook nog eens de vrijdag thuis blijft, dan is er pas sprake van een ongeval dat geregistreerd moet worden.

In bijlage 1 is een registratieformulier opgenomen voor intern gebruik. Dit formulier voldoet in ieder geval aan de wettelijke voorschriften van verplichte registratie.

Voor de procedure van het melden van een ongeval bij de Arbeidsinspectie wordt verwezen naar:

<http://inspectiewijzer.nl/melden> of kunt u contact opnemen met de Inspectie SZW op telefoonnummer 0800-5151.

Registratie overige ongevallen personeel en leerlingen en ongevalsrisico's

Overige ongevallen kunnen ook in deze lijst worden opgenomen, ook al is dit wettelijk niet nadrukkelijk benoemd. De gedachte achter een ongevalsregistratie is natuurlijk ook dat De Sprong een beter overzicht heeft met betrekking tot de risico's in de scholen. Bepaalde trends uit de ongevalsregistratie moeten leiden tot verbeteringen van de werkplek of de werkplekomgeving. Vanuit het oogpunt van veiligheid op de scholen is het registreren van ongevallen waarbij leerlingen betrokken zijn natuurlijk ook van groot belang. Trends in ongevallen kunnen de basis vormen voor te nemen maatregelen die opgenomen worden in het plan van aanpak. Ook vanuit het oogpunt van aansprakelijkheidsstelling is het noodzakelijk, dat bij situaties die vallen onder de niet verplichte melding en registratie, maar wel leiden tot (im)materiele schade er informatie is vastgelegd over oorzaak en gevolg.

De ongevallenregistratie wordt tevens periodiek behandeld in de arbo commissie van de scholen (schoolleider, locatieleiders, preventiemedewerkers en BHVer). We registreren daarom binnen de scholen ook de navolgende situaties:

- eventuele ongevallen van leerlingen;
- eventuele ongevallen van personeelsleden die als gevolg hiervan een ziekteverzuim hebben van minder dan 4 werkdagen;
- esignaleerde ongevalsrisico's.

Ook hier geldt dat alle personeelsleden de plicht hebben om in voorkomende situaties hiervan melding te maken bij de schoolleider, diens plaatsvervanger.

Overzicht (wettelijke) verplichtingen m.b.t. het melden en registreren van ongevallen

Gevolg ongeval	Melden aan arbeidsinspectie	Registreren in ongevallenlijst
Opname in ziekenhuis	Ja	Ja
Blijvend letsel	Ja	Ja
Dodelijk letsel	Ja	Ja
Ziekteverzuim van meer dan 3 werkdagen	Nee (check letsel)	Ja
Ziekteverzuim van meer dan 4 werkdagen	Nee (check letsel)	Ja (niet in art. 9*)
Behandeling in ziekenhuis (bijv. spoedeisende hulp, polikliniek)	Nee (check letsel)	Ja (niet in art. 9*)
EHBO behandeling op plaats van ongeval	Nee (check letsel)	Ja (niet in art. 9*)
Ongeval leerling(en) en gevolgen	Nee (wel check arbeidsinspectie)	Ja (niet in art. 9*)
Gesignaleerde ongevalsrisico's	Nee	Ja (niet in art. 9*)

* Deze situaties zijn niet opgenomen in artikel 9 van de Arbowet , maar registreren wij wel vanuit het oogpunt van veiligheid, preventie en aansprakelijkheid.

Informatie over aansprakelijkheid bij ongevallen

Inleiding

Wat zijn de wettelijke regels als een medewerker van De Sprong het slachtoffer wordt van een ongeval tijdens het werk? Hieronder wordt beschreven wat de schooldirectie moet doen, op welke manieren de scholen aansprakelijk gesteld kunnen worden en wat de scholen moeten doen om ongevallen zo veel mogelijk te voorkomen

Proces verbaal of bestuurlijke boete

De Arbeidsinspecteur zal naar aanleiding van dit ongeval langskomen bij de school en een ongevalsonderzoek doen. Als blijkt dat de school tekort geschoten is in het naleven van wettelijke verplichtingen, dan kan de Arbeidsinspecteur twee dingen doen:

- een proces verbaal opmaken;
- een bestuurlijke boete opleggen.

Proces verbaal (strafrecht)

Indien de Arbeidsinspecteur overgaat tot het opmaken van een proces verbaal is dat de start van een strafrechtelijke procedure. Het proces verbaal wordt naar de Officier van Justitie (Openbaar Ministerie) gestuurd. De Officier van Justitie kan besluiten om De Sprong voor de strafrechter te

dagen. Als dat gebeurt kan de strafrechter de school veroordelen tot een straf, bijna altijd een geldstraf. De Officier van Justitie kan ook besluiten om de school niet te vervolgen óf besluiten om de school een schikkingsvoorstel te doen. Hierbij betaalt de school een bepaald bedrag, maar de school wordt niet strafrechtelijk vervolgd. Het strafrecht is gericht op het straffen van de (rechts)persoon en om een voorbeeld te stellen aan anderen: overtredingen van wettelijke voorschriften worden niet getolereerd en bestraft.

Bestuurlijke boete opleggen

Wat vaak voorkomt is dat een school een zogenaamde bestuurlijke boete krijgt van de Arbeidsinspectie, soms naar aanleiding van een ongeval, maar veel vaker naar aanleiding van een inspectiebezoek. Indien de school bijvoorbeeld geen veiligheidsglas in een deur heeft en een leerkracht snijdt zich aan het glas, dan kan de Arbeidsinspectie de school een boete opleggen. Maar ook het niet aanwezig zijn van een actuele risico inventarisatie en -evaluatie (RI&E) en een plan van aanpak kan leiden tot een bestuurlijke boete.

Civielrechtelijke aansprakelijkheid

Niet elk ongeval hoeft dus gemeld te worden bij de Arbeidsinspectie. Indien er geen melding nodig is, dan loopt de school geen risico op het krijgen van een proces verbaal of een bestuurlijke boete. Toch kan de school wél civielrechtelijk aansprakelijk worden gesteld door bijvoorbeeld het slachtoffer van het ongeval. Bij civielrechtelijke aansprakelijkheid gaat het om het onrechtmatig handelen van de school of een persoon, waardoor (materiële of immateriële) schade is ontstaan. Degene die schade lijdt wil natuurlijk die schade graag vergoed zien.

Het Burgerlijk Wetboek geeft enkele algemene regels over deze aansprakelijkheid.

Enkele voorbeelden van civielrechtelijke aansprakelijkheid zijn:

- Schade die is ontstaan aan de eigendommen van een medewerker van de school door het onvoorzichtig handelen van een leerling: dit wordt een onrechtmatige daad genoemd. De leerling of beter gezegd de ouders van de leerling zijn dan aansprakelijk.
- De school heeft nagelaten de veiligheidsregels goed na te leven, bijvoorbeeld de vloeren zijn veel te glad, waardoor een medewerker valt en letsel oploopt. De school is hier als werkgever van de betreffende medewerker aansprakelijk voor de geleden schade.
- Een medewerker maakt een fout waardoor een leerling letsel oploopt. De school als werkgever is dan aansprakelijk en betaalt de schadevergoeding. Dit is anders indien de medewerker opzettelijk schade aan een ander heeft toegebracht.

Valt aansprakelijkheid te voorkomen?

Aansprakelijkheid komt pas om de hoek kijken als er iets is fout gegaan.

Dus is preventie van ongevallen het beste medicijn. Niet voor niets bevat de Arbowet een scala aan verplichtingen om scholen in hun rol van werkgever te helpen om ongevallen te voorkomen.

Welke zaken moet de school ten minste aanpakken:

- Zorg ervoor dat alle risico's zijn geïnventariseerd en beoordeeld (RI&E);
- Zorg dat concrete maatregelen worden genomen om de gevaren en risico's in de scholen te beperken (plan van aanpak);
- Zorg dat alle medewerkers van De Sprong goed op de hoogte zijn van de risico's en hoe ze zich daartegen kunnen beschermen;

- Het hebben van een preventiemedewerker en zorgen dat de bedrijfshulpverlening goed geregeld is.

Omgangscultuur in de school

Naast wettelijke verplichtingen is ook de omgangscultuur binnen de school van belang. Durven we elkaar aan te spreken op gevaarlijk gedrag en zijn we in staat om serieus te praten over mogelijke risico's, óf wordt er alleen maar lacherig over gedaan. Daarbij gaat het overigens niet alleen om uitglijden, van de trap vallen en dat soort veiligheidsrisico's, maar het kan net zo goed gaan om bijvoorbeeld agressie en geweld of seksueel getinte opmerkingen.

Als er toch iets mis gaat....

Ondanks de aandacht voor preventie kan er natuurlijk altijd wat misgaan. Daarmee is aansprakelijkheid dus nooit helemaal te voorkomen. Wél kan de kans op aansprakelijkheidsstelling worden verkleind. Voor De Sprong is het raadzaam een collectieve aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten, die dekking biedt voor bovengenoemde civielrechtelijke aansprakelijkheid. Daarnaast is ook een collectieve ongevallenverzekering verstandig (vergoeding bij overlijden, blijvende algehele invaliditeit, geneeskundige behandeling, gezinsverzorging of bijles bij ziekenhuisopname).

Burgerlijk Wetboek

Onrechtmatige daad, Burgerlijk Wetboek Boek 6 Artikel 162.

Aansprakelijkheid van de school voor schade aan het (niet) onderwijspersoneel is, Burgerlijk Wetboek Boek 7 Artikel 658.

Aansprakelijkheid van de school voor schade aangebracht door het personeel aan de school of aan anderen, Burgerlijk Wetboek Boek 7 Artikel 661.

Stappenplan directe acties

1. Bel 112
2. Schakel BHV in voor eerste hulp, opvang en coördinatie professionele hulpverlening
3. Stel direct leidinggevende of plaatsvervanger op de hoogte
4. Wacht op professionele hulp (politie, brandweer, ambulance) en volg instructies op
5. Blijf terplekke tot verlaten van de plaats van het ongeluk is toegestaan door professionele hulpverleners

Arbodienst

<http://www.kwadrant-arbo.nl/>

Pater van den Elsenlaan 29, 5462 GG Veghel

Postbus 548, 5460 AM Veghel

Registratieformulier voor (bedrijfs-)ongevallen, incidenten en onveilige situaties

De melding betreft: (aankruisen wat van toepassing is, voor zover bekend naar eigen waarneming en zo nodig na overleg met directie)

☐ een ongeval	☐ een incident / bijna ongeval	☐ een gevaarlijke situatie
☐ met gevaar voor persoonlijk letsel	☐ Met persoonlijke materiële schade	
☐ met licht lichamelijk letsel*	☐ schade < € 50.000	
☐ met letsel met noodzaak tot werkonderbreking (ziekteverzuim)*	☐ schade > € 50.000	
☐ met zwaar lichamelijk letsel*	☐ Met milieuschade	
☐ met dodelijke afloop		

* Zie voor een toelichting de achterzijde van dit formulier

Soort incident:

☐ snijwonden	☐ inname schadelijke stoffen
☐ vallen	☐ brandwonden / schroeien
☐ agressie	☐ stoten / knellen / botsen
☐ Anders, namelijk:	

Geef een korte omschrijving van de gebeurtenis / werkzaamheden direct voorafgaand aan het ongeval / de situatie en het eventuele letsel:

Waar en wanneer gebeurde het?

Locatie:

Datum en tijd:

Gegevens van het slachtoffer:

Naam: _____ Functie _____ :

Gewaarschuwde instanties / personen:

☐ BHV-er	☐ Ambulance	☐ Huisarts
☐ Leidinggevende	☐ Brandweer	☐ Arbeidsinspectie
☐ Directie	☐ Politie	☐ Familie
☐ Collega	☐ Overig	

Is er eerder melding gemaakt van een overeenkomstige gebeurtenis / situatie?

Zo ja, wanneer en bij wie?

Welke maatregelen beveelt u aan, of heeft u genomen, om tot verbetering te komen?

Aldus opgemaakt:

Datum: _____ Naam: _____ Functie: _____ Telefoon: _____

Toelichting op de procedure voor het melden van ongevallen en onveilige situaties

Voorvallen in de werkomstandigheden, waaruit persoonlijk letsel is ontstaan, moeten worden geregistreerd. Deze registratieplicht is eveneens van toepassing op gebeurtenissen en situaties waarbij de kans op dit soort gevolgen reëel aanwezig was. De hier aangegeven verplichting is aan bedrijven en instellingen opgelegd middels artikel 9 van de ARBO-wet.

In deze meldingsprocedure worden de volgende voorvallen onderscheiden:

- Ongeval. Een voorval tijdens werktijd waarbij persoonlijk letsel is ontstaan, wat heeft geleid tot behandeling door een BHV'er, arts of ziekenhuis.
- Incident / bijna ongeval. Een voorval waarbij de risico's van persoonlijk letsel aanwezig waren. Bijvoorbeeld het vallen van een trap of op een gladde vloer (zonder verdere gevolgen), een beginnende brand, lekkende chemicaliën en dergelijke.
- Onveilige situatie. Een situatie die aanleiding zou kunnen zijn tot een incident of ongeval. Hierbij kan gedacht worden aan losliggende snoeren, gladde vloeren, afgesloten nooddeuren, apparaten zonder deugdelijke beschermkappen enzovoort.
- Licht lichamelijk letsel. Persoonlijk letsel waarbij met behandeling door een hulpverlener volstaan kan worden, waarna het werk kan worden hervat.
- Letsel met noodzaak tot werkonderbreking. Persoonlijk letsel dat als gevolg heeft dat het slachtoffer het werk moet staken en niet meer dezelfde dag kan hervatten.
- Ernstig arbeidsongeval. Voorval waarbij iemand overlijdt of waarbij de medewerker binnen 2 uur in een ziekenhuis of psychiatrische inrichting moet worden opgenomen voor behandeling of observatie en / of een ongeval dat leidt tot (naar redelijk medisch vermoeden) blijvende schade aan lichaam of geest. Echter wanneer het slachtoffer direct na poliklinische behandeling weer naar het werk of naar huis kan, is (doorgaans) geen sprake van ernstig letsel.

Door het melden en registreren van ongevallen, incidenten en onveilige situaties ontstaat een beter inzicht in de nog aanwezige onveilige werksituaties. Er kan dus een bijdrage worden geleverd tot verbetering.

Na ieder ongeval dient de Risico Inventarisatie & -Evaluatie geëvalueerd te worden.

11.10 Privacyregeling

Beleid t.a.v. informatieplicht

Iedere ouder heeft in principe recht op informatie van de school over zijn kind. Dat is ook het uitgangspunt bij ons op school. Er zijn echter wel verschillen. De ene ouder heeft recht op meer informatie dan de andere. Een enkeling heeft zelfs helemaal geen recht op informatie. Dat heeft te maken met de wettelijke hoedanigheid waarin de ouders verkeren.

- Voor ouders die met elkaar getrouwd zijn of samenwonen en die het gezag over hun kinderen hebben, is de situatie het makkelijkst. Zij krijgen steeds gezamenlijk alle informatie over hun kind.
- Voor ouders die gescheiden zijn, die niet meer bij elkaar wonen en die wel het gezag hebben, ligt het niet anders. Zij hebben allebei recht op alle informatie over hun kind.
- Ouders die geen gezag (meer) hebben over het kind, hebben ook recht op informatie over hun kind. De ouder zal daar echter wel zelf om moeten vragen. De school hoeft uit zichzelf geen informatie te geven aan deze ouders. Als het gaat om de vader, moet deze bovendien het kind hebben erkend, anders heeft hij helemaal geen recht op informatie, ook niet als hij erom vraagt. Deze ouders hebben een beperkt recht op informatie over hun kind. Het betreft alleen belangrijke feiten en omstandigheden, dus informatie over schoolvorderingen en evt. sociaalpedagogische ontwikkelingen op school. Als het belang van het kind zich tegen informatieverstrekking verzet, dan hebben de ouders ook geen recht op informatie. Dit kan het geval zijn indien een rechter of psycholoog heeft geoordeeld dat het geven van informatie aan een ouder het kind zal schaden.

Om aan de informatieplicht voor gescheiden ouders te kunnen voldoen, willen we van de ouders allereerst duidelijkheid met betrekking tot:

- Wie heeft het gezag over het kind / de kinderen?
- Actuele gegevens van beide ouders zoals adres, telefoonnummer en e-mail adres.

Als school zorgen we ervoor dat:

- Beide ouders aan het begin van het schooljaar een schoolgids en een jaaroverzicht ontvangen.
- Beide ouders wekelijks de 'info-mail' ontvangen.
- De ouders in eerste instantie gezamenlijk uitgenodigd worden voor de tien minutengesprekken. Beiden ontvangen een uitnodiging die aan beiden geadresseerd is. Wij streven ernaar om de gesprekken te houden met beide ouders tegelijk, in belang van het kind. Indien de situatie dat echt niet toelaat en op verzoek van de verzorgende ouder kunnen gesprekken apart plaats vinden.
- Met beide ouders worden afspraken gemaakt, vastgelegd en ondertekend door alle partijen.

Privacyverklaring

Betreft: het publiceren van foto's / het maken van video-opnamen / doorgeven van leerlinggegevens

Als basisschool De Sprong hechten we grote waarde aan de privacy van onze leerlingen en hebben we respect voor ieders keuze om beeldmateriaal wel of niet te tonen aan de buitenwereld via internet en sociale media.

We hebben een privacy reglement opgesteld waarin wordt omschreven wat we doen om hieraan tegemoet te komen. We gaan ervan uit dat u deze acties ondersteunt en nodigen u van harte uit bijgaande overeenkomst ondertekend terug te sturen/geven. Alvast hartelijk dank.

Foto's

In basisschool De Sprong mogen bij groeps- en schoolactiviteiten door ouders geen foto's gemaakt worden zonder toestemming van de directie. Ouders kunnen toestemming krijgen om foto's van alleen hun eigen kind te maken. Dit is het geval bij het vieren van de verjaardag in groep 1-2 waarbij de ouders aanwezig mogen zijn.

Deze foto's zijn voor eigen gebruik en mogen niet op internet geplaatst worden.

Tijdens activiteiten worden er regelmatig foto's gemaakt (door leerkrachten en ouders die daarvoor gevraagd worden). Foto's worden gepubliceerd op de schoolwebsite achter een beveiligd gedeelte van de website waar alleen ouders van de school toegang toe hebben. Downloaden mag voor eigen gebruik, maar niet plaatsen op internet. We plaatsen op het openbare gedeelte van de website alleen afbeeldingen van leerlingen in algemene situaties en met meerdere kinderen tegelijk.

Film

Het is ouders niet toegestaan te filmen in de school. Filmopnames door medewerkers van BS De Sprong t.b.v. scholing (van stagiaires of leerkrachten/leidsters) worden alleen voor scholingsdoeleinden gebruikt en na gebruik vernietigd. Als een filmopname ook wordt bekeken door mensen van buiten BS De Sprong wordt aan ouders toestemming gevraagd.

Leerlinggegevens

Aan het begin van het schooljaar wordt aan alle ouders van de groep waarin uw kind(eren) zit(ten) een klassenlijst gestuurd met daarop naam, adres, woonplaats en telefoonnummer van uw kind. Wanneer uw telefoonnummer als 'geheim' is doorgegeven wordt dit nummer niet op de lijst afgedrukt.

Jeugdgezondheidszorg

Jeugdgezondheidszorg (waaronder logopedie en schoolarts), schoolbegeleidingsdienst en BoS verzoeken de school jaarlijks een aantal algemene leerlinggegevens (naam – adres – telefoonnummer – geslacht en geboortedatum) door te geven. Heeft u bezwaar, dan horen wij dat graag en dan geven wij dat door aan betreffende instanties.

Ondertekening voor akkoord:

De ouders / verzorgers van:

(naam kind)

(geboortedatum)

(naam kind)

(geboortedatum)

(naam kind)

(geboortedatum)

(naam kind)

(geboortedatum)

Handtekening ouders / verzorgers:

Deze verklaring, bij meerdere kinderen, per gezin invullen.

11.11 Protocol vernielingen

Uitgangspunt van het beleid is dat kinderen leren omgaan met de consequenties van hun eigen gedrag. Aan de hand van de schoolregel “Wij hebben respect voor elkaar en elkaars spullen” is de kinderen aangeleerd dat ze zorgvuldig om moeten gaan met spullen van elkaar, van school en van zichzelf.

Preventief

- Het hanteren van bovenstaande schoolregel.
- Gebruik maken van lessen uit de methode Kiva.
- Goed voorbeeld van de leerkracht: rolmodel.

Curatief

- Elke vorm van vernieling wordt serieus genomen. De leerling wordt erop aangesproken door de leerkracht. Bij herhaald voorkomen van dit gedrag wordt contact opgenomen met de ouders. Samen met de ouders wordt bekeken wat de consequentie van dit gedrag voor de leerling zal zijn.
- Er wordt onderscheid gemaakt tussen grote en kleine vernielingen.
- Bij grote schade aan het schoolgebouw of op de speelplaats wordt aangifte gedaan bij de politie en wordt de schade verhaald op de dader(s).
- Bij schade aan materialen van de school (of materialen in bruikleen aan de leerling gegeven) wordt een bedrag in rekening gebracht. Bij voorkeur door de leerling zelf te voldoen.
- Er moet hierbij gedacht worden aan het opzettelijk stukmaken van een liniaal, pen en dergelijke.
- Bij schade aan bezittingen van leerlingen worden de ouders van de gedupeerde leerling geadviseerd om contact op te nemen met de ouders van de leerling die de schade heeft toegebracht en om onderling tot een oplossing te komen (evt. verzekering inschakelen)

11.12 Protocol opvang personeel en leerlingen bij ernstige incidenten

Op het moment dat een ernstig incident heeft plaatsgevonden worden terstond de vertrouwenspersonen geïnformeerd. Met toestemming van het slachtoffer wordt ook de directie op de hoogte gebracht. Als het leerlingen betreft worden de ouders direct geïnformeerd.

Taken en verantwoordelijkheden van de vertrouwenspersonen:

- Een luisterend oor.
- Informatie over opvangmogelijkheden.
- Eigen grenzen aangeven, doorverwijzen naar hulpverlenende instanties.
- Vertrouwelijk omgaan met informatie.

Opvangprocedure

- Iedereen is verplicht het slachtoffer uit de situatie te helpen en de eerste opvang te regelen.

Contact met het slachtoffer

- Dit is in eerste instantie de taak van de vertrouwenspersonen.
- Het slachtoffer kan zelf aangeven met wie hij over het voorval wil praten.

Terugkeer op school

- Dit wordt in overleg bepaald met de directie. De directie geeft ook aan welke vormen en mogelijkheden er zijn ten aanzien van begeleiding.
- De directie of vertrouwenspersonen houden regelmatig contact. Aan de hand daarvan wordt bekeken wanneer terugkeer op school mogelijk is.

Ziekmelding

- De betrokkene wordt ziek gemeld (afhankelijk van de ernst van de situatie), waarbij wordt aangegeven dat de aard van de ziekte ten gevolge van het werk is.

Materiële schade

- Het vaststellen van eventuele materiële schade gebeurt in eerste instantie door de directie.
De directie zorgt voor snelle afwikkeling van schadevergoeding
- Bij blijvende arbeidsongeschiktheid geldt de normale verzekering van het slachtoffer, tenzij de organisatie onzorgvuldigheid of nalatigheid te verwijten valt.

Melding bij de politie

- Bij een misdrijf wordt altijd door de werkgever aangifte gedaan bij de politie.

Arbeidsinspectie

- De directie kan – afgezien van de wettelijke verplichtingen – besluiten dat de arbeidsinspectie ingeschakeld wordt. Melding bij de arbeidsinspectie dient in ieder geval plaats te vinden indien er sprake is van een ernstig ongeval. Definitie ernstig ongeval: indien iemand lichamelijk en/of geestelijk schade aan de gezondheid heeft opgelopen die binnen 24 uur na het ongeval leidt tot opname in een ziekenhuis ter observatie of behandeling, dan wel naar redelijk oordeel blijvend zal zijn; Artikel 9 Arbowet.